

MAKABU YA NZAMBI

NTANGU NYONSO KE

KUZWAKA BISIKA YA YAWU

 Matondo na nge, Mpangi Neville. [Mpangi Neville ke na kutuba, “Nzambi Sakumuna nge, mpangi ya bakala.”—Mu.] Mfumu kusakumuna nge, mpangi ya bakala.

Mbote, bankundi. Mu me kuma kaka, ntama mingi ve, mpe mu me banza ti mu lendaka kwiza mpe kutuba na beno nyonso “Nowele ya Mbote.”

² Mpe na yawu mu vwandaka zaba ve ti mu ke kuzwa bweso ya nene yayi na kuzonza na beno na Ndinga ya Mfumu. Mpe na yawu Mpangi Neville lombaka munu, mpe mu vwandaka na mwa malongi ya fyoti ya Nowele yina mu sadilaka, mosi ya yawu kuna na—na Phoenix mpe kuna na Tucson, na bisika yankaka kuna, nsangu ya Nowele ya ntangu nyonso. Mpe mu vwandaka banza, na nkokila yayi, mu ke zonzila kaka na zulu ya mwa kima mosi awa yina Mfumu tulaka na zulu ya dibanza ya munu ntama ve, na yina mu vwandaka kuna na Colorado.

³ Mpe mu vwandaka banza na kima mosi na ntangu ya Nowele, mpe mu kele na kutala na mwa bisono tanu to sambanu ya kusonika awa, Masonuku mpe nyonso. Mu zaba ve . . . Mu banza ti Mpangi Neville mpe milongi nyonso ke salaka yawu. Beno . . . ya ke monana ti kima mosi me kwiza na beno, mpe beno ke sonika yawu. Beno ke vingila fyoti, mpe beno ke sonika yawu. Mu ke tula yawu na calepin, kaka na zulu ya calepin. Na yina ntangu ba ke bokila munu kilumbu mosi, mu ke vutukila na kutala awa mpe ke tuba, “Yinki yayi vwandaka awa yina mu kuzwaka?” Ya kele mutindu yina, ntangu ba ke bokilaka beto kieleka na nswalu, beno zaba.

⁴ Bambala mingi, mu . . . ntangu mu vwandaka ntwenya, mu vwandaka lenda kaka . . . mabanza ya munu vwandaka mutindu, mu zolaka banza kaka dyambu yayi na ntangu yayi, mpe mu zolaka vingila ve, mu ke banza “Bilumbu kumi me luta mu vwandaka na kisika yayi, yayi. Yawu yina dilongi. Yawu yayi, mpe yawu yayi beto kwenda.”

⁵ Beno zaba, tuka mu me luta mwa bakilometele, Mpangi Higginbotham, mpe me sabuka mwa banzadi, na yina ya ke kwizaka dyaka kaka ve mutindu yina, mu me kuma fyoti ntama na nzila. Kasi ya . . . mutindu Mpangi Neville me tuba, ntama mingi ve, “Beto ke na kubelama, ke na kubelama na Yinzo.”

6 Ya kele mbote na kuvutuka na yinzo. Munu, na kuvutukaka, mbote, mvula-mpembe vwandaka noka mingi. Mpe ya kele . . . mpe beto me kuwa na makubu mpe nyonso, mingi ya yawu me salama na nzila, mpe bantu me kufwa. Mpe beno banza kaka na bantu bankama yikwa ke zimbisa baluzingu ya bawu na ntangu yayi, na kati-kati ya nkokila yayi mpe na manima ya Mvula ya Malu-malu, ba-Américain yikwa ke kufwa! Mpe beno zaba, bayankaka ya beto lendaka vwanda kaka awa, na nkokila yayi. Mpe ya me tala kaka ntangu yayi, ti . . . na nkadulu ya beto na ntswala ya Nzambi. Ya kele yinsi ya mawa, mpangi ya bakala yayi me tuba, mawa bisika nyonso. Mpe dalapo ya beto kele ya kulelika, bilumbu makumi tatu, na lele ya kukuluka, nyonso samu na disumu mpe bantu yina ke ndima ve nzila ya Nzambi ya—ya—ya bima.

7 Mpe kana beto lenda wisana ve na muntu, kana beto lenda sala yawu ve na mutindu ya bumpangi, mpe na manima . . . Beno me mona, kana Klisto kele na kati ya ntima, kuna ata mutindu beno ke wisana ve na muntu, beno kele dyaka na zola samu na yandi mpe buzitu. Bambala mingi, mu ke wisanaka ve na bantu mingi. Kasi dyaka, mu me monaka ntete ve muntu mosi dyaka na bayina mu me wisanaka ve ti mu me kuzwa mabanza yankaka kana “kutula diboko ya munu na ziunga ya yandi mpe kubokila yandi ‘mpangi ya munu,’ kumeka kusadisa yandi na mutindu ya kulutula mbote mu lendaka sala.” Mu ke wisana na yandi ve samu ti ya lenda vwanda mu ke banza ti na zulu ya kuwisana ve ti yandi . . . Yina yandi ke kwikila, ti mu lendaka kwikila kaka ve mutindu yandi, kasi . . . mpe nyonso yina, kasi ntangu yayi mu lendaka meka na kulakisa mutindu ya munu na yandi mutindu yandi ke lakisa munu ya yandi, mpe kuvukisa yawu mpe kufyongonina mpe kumona yina beto ke kuzwa, kasi na kuwisanaka ve mutindu yina. Kasi ntangu nyonso yina ya ke kuma kaka na . . . beto fwana ata mbala mosi ve kudasuka to kuzola kusala yimbi, to kubebisa to nyonso. Beto zolaka kumeka ntangu nyonso kutunga.

8 Beto ke na kulutisa nsungi ya madidi awa, mutindu yina ve? Ya vwandaka makumi zole na zole ntangu mu vwandaka kwenda na Tucson, mpe ntangu mwini kulumukaka mpe kumaka mpimpa, ya kumaka dyaka makumi zole na mosi. Na yawu, na yina mu me vutuka awa, mu ke na kutekita kaka mingi, beno zaba. Mu . . . Na banzila nyonso ya kufuluka na mvula ya mpembe, mpe madidi na yisi ya zelo, mpe bagalasi mpe nyonso, mu zolaka mesana dyaka na nyonso yina dyaka. Ya kele ngitukulu mingi mutindu beto lenda mesana na “klima” na mwa mutindu yina. Mpe tuka mu bikaka beno, na mpasi mu kuzwaka dyaka ve siansi ya kuvuuka. Mu me kuzwa . . . mutindu sinusite samu na klima awa, mpe na yina mu ke na kukumaka kiboba . . . Mpe mu butukaka mpe mu me kula awa. Kasi ntangu, beno me mona, ntangu beno kele ntwenya, beno kele na kima mosi,

beno lenda katukila; kasi ntangu beno ke kuma kiboba, na yina, beno ke bakula ti kima mosi kele kuna ve. Ya vwanda vwandaka, beno lendaka zimbana kaka yawu. Beno . . . ya kele na kima kuna yina—yina beto lenda katukila kaka ve mutindu beto salaka ntangu beto vwandaka mwana ya fyoti, na yawu mu ke tala na mutindu yina ti mu . . . ti klima ya mwa-tiya, samu na munu kiboba, na mutindu mosi ke sadisa munu mwa fyoti.

⁹ Mu ke bambuka moyo na ntangu mu vwandaka kulumuka kuna Utica Pike yina, kaka mwana (ya bamvula sambwadi, nana, kumi, kumi na zole, kumi na yiya), makulu-ngulu (na basapatu ya tennis) mpe ya vwandaka makumi zole na yivwa to makumi zole na yiya na yisi ya zelo, mpe na basapatu ya tennis, misapi ya makulu ya kubasika na basapatu. Mpe ve . . . ntangu yayi ya kele ve kutambula mutindu na bala-bala awa, kasi ya vwandaka na kuzengaka mvula ya mpembe. Ya vwanda vwanda ve na batomabilu vwanda luta kuna, ya vwanda vwanda na kaminyo mosi yina vwanda luta mbala mosi na mwa ntangu mosi. Na kukulumukaka nzila ya nene yina na suka mosi, mu vwandaka ya kulwata mwa kazaka mosi ya fyoti ya ntama, kukondwa simisi, mpe ya vwandaka ya kukangama mutindu *yayi*, kulutila ve yina mu me lwata kaka ntangu yayi; munu nyonso vwandaka ya kupola tii na mabolongu, mu vwanda kwenda kaka na ntwala mpe vwanda kipe yawu ve. Beno me mona, na mpasi ti mu vwandaka na madidi. Kasi ya vwandaka bamvula makumi yiya na tanu me luta. Na yawu, kulemba me kuma mingi, mu me tambuka bakilometele mingi mpe bakilometele mingi ke tangama na kima ya kutanga mbangu, beno zaba, na yawu beto ke baka dyaka yawu ve mutindu beto vwanda salaka.

¹⁰ Mu me mona Mpangi Capps kutelemisa yintu ya yandi. Nge kele mingi ntwenya samu na kubanza na yawu ntangu yayi. Mpe na yawu vingila tii nge ke kuma kisika Mpangi Neville mpe munu kele, na yina—na yina nge ke—nge ke banza mambu mingi mutindu yankaka, beto me lemba na mutindu mosi.

¹¹ Mbote, beto vwanda me kuzwa bantangu ya nene na Mfumu. Mfumu vwanda me sakumuna beto mingi, mpe mu ke vutula matondo mingi. Mpe mu me vutuka, mu banza, na Lumingu ke kwiza, kana Mfumu zola, mu zola, kana Mpangi Neville ke mona yimbi ve, Mu kele na lukutakanu, na kutala Lumingu na suka mpe mu banza Lumingu na nkokila, lukutakanu ya kubeluka na Lumingu na nkokila. Lumingu na suka mu kele na nsangu mosi ya mfunu, kana Mfumu kuzola ti mu pesa yawu. Mu me banza ntete ve na nsangu ya munu . . . kulutila ve dyaka dilongi ya munu, ata dibanza na yawu, samu ti mu—mu . . . na ata—ata kima mosi, beno zaba, ata luzayikisu ya Mfumu, kasi kaka munu mosi. Mu—mu ke zola kutuba kima mosi Lumingu yina mu banza ke sala mutindu kusadisa mwa fyoti na banzila yayi.

¹² Mu fwana kwenda na bilanga ya kulonga ntangu yayi, mpe munu na kutala kaka konso kilumbu ba ke nataka munu bisika

nyonso. Mu banza ti Billy vwandaka tuba na munu, na yina me tala banzyetolo, ti mu kele na bilumbu zole to tatu yina mu lenda vutuka na yinzo na Ngonda ya yiya na manima mu ke katuka awa, na kuvutuka na Tucson, mpe ya ke bongama na kutala kuna. Mpe kuna tii Ngonda ya kumi na mosi, Ngonda ya kumi, ntangu mu ke vutuka dyaka na lweka yayi na kukatukaka bayinsi ya nzenza.

¹³ Ntangu yayi, bilumbu zole dyaka na kukuma na Nowele. Kilumbu mosi dyaka, mutindu yina ve? Ya ke vwanda zole. Na Kilumbu ya ntete. . . Na kilumbu ya zole ya ke vwanda mpimpa na kukuma na Nowele? Kilumbu ya zole ke vwanda mpimpa na kukuma na Nowele. Ya ke boma ve na kumona ti konze ya nene yayi, yina beto ke na kubelamaka, ke na kubelamaka na mutindu yina ya ke na kubelamaka? Ya kele kima mosi ya kyadi, kima mosi ya kukondwa kuyindula, na kubanza ti—ti bakalumbu mpe disolo ba ke bokilaka “Kriss Kringle” (Tata ya Nowele) mpe nyonso, me katula ntalu ya kieleka na yina ya Nowele kele.

¹⁴ Ntangu yayi, beto zaba ve. . . beto—beto zaba ve, mpe ya kieleka mu ke kwikila ve. . . Mu vwanda kulumuka kaka, kento ya munu yina kele kuna na manima, mpe munu. . . vwanda kulumuka bala-bala, beto vwanda kuwa muntu yina ke longukaka bambwetete; ti ntangu yayi, bawu me kubwa na dibanza yina muntu yina ke longukaka bambwetete mosi tubaka na munu bamvula mingi, mingi me luta, ntangu mu vwandaka kaka mukengi ya bibulu ya mfinda awa na Indiana. Ntangu bawu tubaka na munu ti. . . mutindu bambwetete yina kuvukanaka, kaka mutindu muntu yina ke longukaka bambwetete ya ntete yina salaka mpe ya salaka, yina bawu tubaka ke vwanda kima mosi ya yinza yina ke salamaka, mu banza yandi tubaka na nkokila yayi, konso bamvula nkama nana, to kima mutindu yina. Mpe ya ke salama dyaka yawu mosi, ya: Sargas mpe Jupiter, mpe mu me zimbana; mpe Mart-. . . Mars; ve, mu. . . ya kele yawu ve. Ya kele bambwetete yankaka mutindu bawu ke kwendaka mbangu ntangu bawu ke kutana ba-orbite ya bawu na nzila ya ntoto, mpe muntu yina ke longukaka bambwetete yayi na nkokila yayi vwandaka meka na kutuba ti ya vwandaka kima mosi ya yinza. Mu—mu ve—mu ke ndima yawu ve. Mu ke kwikila ti ya vwandaka kima mosi ya kimpeve mingi, yina Nzambi salaka. Yandi, bima kele ya kimpeve na Nzambi. Yandi kele ya Kimpeve.

¹⁵ Mpe—mpe mu talaka yawu mpe mu zaba ti yayi me tadila Ngonda ya yiya, Mu me. . . kana Mfumu kuzola munu kuzinga tii ntangu yina, mu ke vwanda na bamvula makumi tanu na tanu. Beno me mona? Mpe mu—mu zaba. . . Kasi na kutalaka na manima na luzingu ya munu, mpe mu ke kukiyufula wapi ntangu yawu me salamaka. Tuka Banowele ya ntete ya fyoti yina, ntangu beto vwanda leluka basoseti ya beto, mpe Mama zolaka kuzwa. . . Na kutala beto zolaka kuzwa dilala, mpe mwa

bitini zole to tatu ya babombo raye, mpe yina vwandaka Nowele ya nene samu na beto. Kasi, beno zaba, bana bawu—bawu ke vingilaka na kukondwa mvibudulu na makabu yina. Beto—beto ke tala ti—ti Nowele kele samu na . . . ya kele mingi samu na bana, bawu—bawu ke vingilaka mingi na yawu na bilumbu ya beto bubu yayi. Ya—ya me pesama na bana. Kasi ya kieleka zolaka vwanza bakuluntu; bawu zolaka longa bana ya bawu yina kele kieleka Nowele.

¹⁶ Mpe na muvimba nyonso mu ke kwikila ve ti—ti Klisto lendaka butuka na kilumbu ya makumi zole na tanu ya Ngonda ya kumi na zole, na Judée, samu ti ya kele madidi mingi kulutila yina kele awa ntangu yayi. Beno me mona? Oh, mpe wapi mutindu mivungi zolaka vwanza na kukeba mameme ya bawu na mpimpa yina? Mpe—mpe dyaka lutangu mpe nyonso yina, mpe Marie kusala nzyetolo ya yinda yina, na kukatukaka ntama tii na Bethlehem na Judée, kuna na Jérusalem, mu zolaka tuba, na . . . samu na lutangu. Na mpasi mu—mu—mu lenda—lenda—lenda kwikila yawu. Yandi me kwiza, mu banza yandi kwendaka na Nazareth, mpe na yawu ntangu . . . Wapi mutindu ya—ya zolaka salama. Ya zolaka ve ku-kusalama, kasi mu ke kwikila ti Klisto kubutukaka na printemps, samu ti na mutindu nyonso Yandi vwandaka Mwana-dimeme. Beno me mona? Beno tala, Yandi butukaka na kidikilu, kasi na yinzo ve?

¹⁷ Mpe ntangu bawu nataka Yandi na kulunsi (bantu yankaka), mutindu beto zaba, ti yandi ata mbala mosi ve tubaka na Yandi vwandaka twadisaka bawu, kasi bawu twadisaka Yandi. Beno zaba mwana-dimeme to dimeme fwana kutwadisama na abattoir? Yandi—yandi ke kwenda ve na abattoir, beno—beno fwana twadisaka yandi kuna. Mpe na bambala mingi ya kele nkombo yina ke twadisaka dimeme. Na—na ba-abattoir, bawu kele na nkombo. Mpe nkombo ke baka kulwale yayi, tii yandi ke nata dimeme na kubaka kulwale yina samu ba kufwaka yandi, mpe na manima nkombo ke dumuka. Kasi na yina ntangu ntangu bawu ke kuma na kufwa nkombo, ya kieleka yandi ke nwana mingi (yandi na kukota kuna) kasi, ya kieleka, beno lenda semba yandi ve. Kasi—kasi ya kele kima mutindu dimeme fwana twadisama, mpe ba twadisaka Yandi na abattoir. Ba twadisaka Yandi. Yandi vwandaka Mwana-dimeme. Mpe mu ke kwikila na mutindu yina na kuvwandaka ya muvimba mutindu ya yinza, mpe bana ya mameme ke butukaka na Ngonda ya tatu, na Ngonda ya yiya, mpe kisika mosi na kati kuna, kuluta ve Ngonda ya tanu. Mpe mu ke kwikila ve ti ya vwandaka dyambu na ntwala ya Ngonda ya tatu mpe dyambu na manima ya Ngonda ya tanu, ya vwandaka na ntangu mosi na kati-kati kuna.

¹⁸ Kasi ntangu dibuundu, Buklisto, kukwelanaka na Romanisme, ya vwandaka na Lukutakanu ya Nicee, ntangu bawu ndimaka . . . yinsi ya Rome ndimaka Buklisto mpe salaka yina bawu bokilaka lukwikilu ya bayinsi nyonso, ya vwandaka

Buklisto. Ba salaka nsambulu ya bayinsi nyonso, mpe bawu vwandaka sambila biteki, mpe bawu vwandaka na nzambi-mwini.

¹⁹ Mpe kaka na ntangu yayi, kubanda—kubanda makumi zole tii makumi zole na tanu, mwini na kutala ke telamaka na nzila mosi ya yawu ntangu yawu ke lutaka. Yinki beno ke bokilaka yawu? Mu na kuvwandaka . . . Mu banzaka ti mu vwandaka zaba yawu, kasi mu lenda banza na yawu ve. Ntangu mwini ke—ke . . . ntangu yawu—yawu ke kuzwaka ntangu mingi mpe ke zimbisaka ntangu mingi, tii na makumi zole na mosi, na kati-kati ya bilumbu makumi zole na mosi mpe makumi zole na tanu ya Ngonda ya kumi na zole. Oh, mu me zimbana yina ba ke bokilaka yawu. Yinki? [Muntu me tuba “Eklipse?”—Mu.] Ve, eklipse kele ntangu yawu ke lutaka, ntangu mwini na ngonda ke luta kintwadi. Ya kele kima mosi na kati kuna, oh, mu—mu—mu lenda na kutala kutuba yawu kasi mu lenda ve ntangu yayi. Na mutindu nyonso, ya kele kutelama yina ya mwini ti bantu ya Rome bokilaka (ya kele na ntangu yina vwanda banda bansaka ya cirque), ba vwanda bokila yawu kilumbu ya *mukembo ya mbutukulu ya nzambi-mwini*. Ba vwandaka kembila yawu kubanda kilumbu makumi zole na mosi tii kilumbu makumi zole na tanu ya Ngonda ya kumi na zole.

²⁰ Na yawu kuna, na kuvwandaka ti bayayi kundimaka, Rome na . . . Ba ndimaka Buklisto, na mutindu ya bawu na Rome, na yina bawu tubaka, “Beto ke sala mikembo mutindu mosi, mpe kusala *mukembo ya mbutukulu ya Mwana ya Nzambi*.” Beno me mona? Nzambi-mwini, mukembo ya mbutukulu ya Jupiter, na manima mukembo ya mbutukulu ya Mwana ya Nzambi, na kilumbu makumi zole na tanu ya Ngonda ya kumi na zole, mpe yina . . .

²¹ Kasi wapi luswaswanu ya ke sala? Beno me mona, bubu yayi ntangu beto kele . . . Ata kana ya kele . . . kana bawu vwandaka sala yawu na Ngonda ya sambwadi to na Ngonda ya nana, to ata ntangu ya zolaka vwanda, ya kele dyaka nkadulu ya santu ya kubambuka moyo ti “Nzambi pesaka beto kivuvu yina beto kele na yawu na beto.”

²² Mpe ntangu yayi, beno ke tuba, “Mbote, nyonso yankaka yina ya bawu ya Tata ya Nowele mpe nyonso yina mutindu bawu ke salaka; mbote, beto lendaka kaka na mutindu ya mbote kusala yawu.” Ve, tata! Ve, yayi kele ve mukembo ya mimpani samu na beto, yayi kele ngunga ya santu. Kana ya vwandaka ve na Nowele, ya zolaka vwanda ve na mvumbukulu. Kana ya vwandaka ve na Nowele: ya zolaka vwanda ve na zola, ya zolaka vwanda ve na ngemba, ya zolaka vwanda ve na luzingu na manima ya lufwa; kana ya zolaka vwanda ve na Nowele.

²³ Mpe ntangu yayi, beno ke tuba, “Mbote, kana bayankaka na yinza, bawu kaka . . .” Mbote, beno mona, lusyemo ya nyoka-

nyoka na matuti, ya ndombe na mazulu, ke lakisa ti ya lenda vwanda na nsemo na ntangu ya mpimpa. Bansemo yayi na nkokila yayi ke siamisa yawu, ti ya lenda vwanda na nsemo na ntangu ya mpimpa. Mpe na wapi ntangu nsemo ke lezimaka ya kulutila mbote? Na mpimpa. Beno namisa minda yayi na ntangu, na ntangu mwini ke na kungenga, na mpasi beno ke tala ti ya kele ya kunamisa. Kasi kaka mwa, nsemo mosi ya fyoti ke lezima kieleka na ngolo na ntangu ya mpimpa. Mpe ntangu yayi kele mpimpa ntangu Muklisto nyonso ke pesa kimbangi ya kivuvu yina kele na kati ya yandi, ya Yesu Klisto Mwana ya Nzambi; ve Kriss Kringle mosi yina butukaka ntama kuna, beno zaba, mpe mutindu mosi ya yinti yina kengaka mpe kulumukaka na mfinda mpimpa mosi, disolo mosi ya kubanza yina kele na ata lufulu na yawu ve. Kasi beto ke kwikilaka na mutindu ya ngolo na nsilulu ya Ndinga ya Nzambi na nkwezulu ya Mesiya, mpe Yandi butukaka na kilumbu ya Nowele, makumi zole. . . pene-pene ya bamvula mafunda zole me luta, beto banza.

²⁴ Na yawu, na nkokila yayi beto ke zonzila fyoti na mutindu yankaka. Mu banza ti pasteur ya beno me zonza yimeni, mpe mu banza ti yandi ke zonza dyaka na Kilumbu ya tatu na nkokila samu mu—mu zaba ti yandi me tula na lweka mwa masonuku to kima mosi, samu na kupesa munu estrade yayi na nkokila yayi. Mpe mu zola ti yandi nata yawu, mu zola kuwa yandi.

Kasi, kaka ntete beto na ntangu yayi kusala yayi, beto kulumusa kaka dyaka bayintu ya beto samu na kisambu mwa ntangu fyoti:

²⁵ Tata ya Mazulu, na ntangu yayi ya nene ya santu, na ntangu beto ke banza na bima ya mutindu na mutindu na Masonuku awa, ti bisika nyonso beto ke tala, kuna na Ngwisani ya Ntama, ke zonzila na kilumbu yina ntangu Nzambi ke fidisa Mwana ya Yandi. Mutindu baprofete yayi na bilumbu yina kuna pesaka ntangu ya bawu na profesi ya Ndinga ya Nzambi yina ke kwiza na bawu. Mpe bawu pesaka profesi na bilumbu ya bawu mpe tubaka na ntwala bima yina zolaka salama, mpe beto ke mona yawu nyonso kusalamaka kuna na Bethlehem na mpimpa yina ntangu Nzambi zolaka mingi yinza ti Yandi pesaka Mwana ya Yandi mosi kaka. Beto ke tonda Nge samu na yayi.

²⁶ Mpe ntangu yayi, Mfumu, na nkokila yayi mutindu beto me vwanda awa samu—samu na kuzonzila na Ndinga ya Nge; mpe Ya kele ya kulutila santu, Mfumu, ya kele samu na yina beto zola kuzonza na Nge ntete. Mpe beto ke lomba ti Nge zibula lubakusu ya beto na Ndinga ya Nge. Na Nkumbu ya Yesu beto me lomba yawu. Amen.

²⁷ Ntangu yayi mu zola kutanga mwa Masonuku awa, kaka disolo mosi ya Nowele ya ntangu nyonso, na Masonuku na—na Matthieu, kapu ya 2. Mpe na yina beno ke na kubaluka na yawu, mpe Jean 3:16.

²⁸ Mpe na nkokila yankaka yina na Phoenix . . . Kana beno ke bulaka ba-bande na bantu awa, ti beno ke kuwaka ba-bande, mu ke zola ti beno kuwa yandi yayi: *Samu na yinki Yesu Zolaka Kwiza Na Bethlehem*. Samu na yinki Yandi zolaka sala yawu? Mpe bidimbu yina kuna ya David, ya kuvwanda kuna mpe—mpe ke vingila na zulu ya mongo, na kutalaka na yisi mpe kumona basoda ya ba-Philistin me baka kisika. Mpe mu fwanikisaka yawu kieleka na bubu yayi, mpe kutala ti Bethlehem . . . yina ya zola kutuba.

²⁹ Mpe Klisto keke Bethlehem ya beto, mpe mu lenda siamisa ti konso muntu yina me butuka na Nzambi keke ya kubutuka na Bethlehem, samu ti Klisto keke Bethlehem. Mpe ya keke yina Yandi vwandaka, *Dimpa ya Luzingu*. Mpe Beth, *B-e-t-h* zola kutuba—zola kutuba “yinzoz,” *E-l* keke “Nzambi,” mpe *e-l-h-e-m* keke *Elhem* ya zola kutuba “dimpa,” mpe “Yinzoz ya Dimpa ya Nzambi.” Mpe Yesu Klisto vwandaka “Yinzoz ya Dimpa ya Nzambi,” Dimpa ya Luzingu ya Seko. Mpe muntu nyonso yina me butuka kati na Klisto, beno me butuka na *Bethlehem*, “Yinzoz ya Dimpa ya Nzambi.” Mpe mutindu bimvuka ya mabuundu yayi bubu yayi keke me baka kisika, mutindu ba-Philistin, samu na kukanga bantu na Yawu.

³⁰ Mpe mutindu ti bantu ya ngolo yina, na kuzabaka ti David vwandaka ya kupakula mpe zolaka kuma ntinu kilumbu . . . yandi vwandaka ve ya kuzabana kuna, samu ti yandi vwandaka kima na kati-kati ya bantu ya yandi, kasi kilumbu mosi mbokolo ya yandi kwizaka. Ba vwandaka na bantu ya ngolo na yandi. Mpe beno bambuka moyo, bantu yina vwandaka Bantu ya makanda, mingi na kati ya mosi na mosi ya bawu vwandaka Bantu ya makanda, kifwani ya kitoko ya bubu yayi. Mpe muntu mosi vwandaka na ngolo mingi, yandi kufwaka bantu bankama nana na yina . . . na lanse ya yandi, yandi mosi, na kilumbu mosi. Mosi yankaka vwandaka ya kutelama na mfinda ya ba-lentille, mpe basoda mosi kwizaka, bawu nkonga. Mpe bawu nyonso bakaka mbangu, mpe yandi telemaka kuna mpe yandi kufwaka bantu yina tii maboko ya yandi kulembaka. Mpe dyaka mosi yankaka, mutindu yandi dumukaka na kati ya dibulu mpe kufwaka nkosi na kilumbu ya mvula ya mpembe, yandi mosi. Mpe Philis- . . . to muntu mosi ya Egypte landaka yandi, na lanse ya yinda, mpe yandi bakaka nkawa mosi mpe katulaka lanse yayi na diboko ya yandi, bakaka lanse yina mpe kufwaka yandi mosi muntu ya Egypte, mpe yandi kufwaka bakapita bankama tatu.

³¹ Mpe pesaka bantu ya nene! David bokaka, “Kana mu lendaka kunwa dyaka, beno me mona, na dibulu ya maza yina!” (kisika yandi vwanda pesaka mameme ya yandi maza na ntangu yandi vwanda basikaka na suka, na lupangu ya mameme, bawu vwanda sosa maza ya kunwa) Mpe bantu yayi basisaka bambele ya bawu mpe nwanaka na bantu yina na bakilometele makumi na tanu ya bitamina, vutulaka maza yayi.

³² Mpe David tubaka, “Ntama na munu, ti mu ke kunwa yawu.” Mpe yandi tiamunaka yawu na zulu ya ntoto mutindu munkayulu ya kunwa na Mfumu. Wapi mutindu ya kifwani ya kitoko ya kima mosi, ya Jean 3:16 yayi, na nkokila yayi.

*. . . Nzambi zolaka mingi yinza, ti Yandi pesaka
Mwana ya Yandi ya luzolo mosi kaka, . . .*

³³ Mpe yinki Klisto salaka? Luzingu yina Yandi zolaka zinga ya Seko, Yandi tsyamunaka yawu na zulu ya ntoto na misisa ya Yandi, luzingu ya Yandi ya kimuntu, na zulu ya ntoto mutindu munkayulu ya disumu samu na beto. Mpe mutindu Bantu ya makanda bubu yayi, bantu ya lukumu, bantu, bantu ya nene, ke baka mbele, mpe ke telama kuna mpe ke zenga nzila ya bawu samu na kunwa maza ya madidi samu na Klisto (David ya beto), yina kele ya kuzabana ve bubu yayi. Kasi David ya beto, yina beto zaba Yandi ke na kwizaka na ngolo, Yandi ke sala yinsi nyonso na yisi ya makulu ya Yandi mutindu yina, mpe ke twadisa bawu na nkawa ya kisengo. Mpe bantu ya kieleka ya ngolo, ya kutelama na Ndinga ya Nzambi mpe ke zenga na bitini na balweka nyonso kukondwa boma, samu beto zaba ti Yandi ke na kwiza na ngolo.

³⁴ Beto tanga ntangu yayi, na manima ya Jean 3:16; beto tanga kukwiza ya—ya ba-Mage na Santu Matthieu, kapu ya 2.

*Na yina Yesu kubutukaka na Bethlehem na Judee
na bilumbu ya Herode ntinu, beno tala, kuna kwizaka
bantu ya ndwenga yina—yina katukaka na esete na
Jerusalem,*

*Bawu vwandaka tuba, Wapi kisika kele yandi yina
me butuka Ntinu ya Bazwife? samu ti beto me mona
mbwetete ya yandi na esete, mpe me kwiza na kusambila
yandi.*

*Ntangu Herode ntinu . . . kuwaka mambu yayi, yandi
kondwaka kizunu na ntima, mpe Jerusalem nyonso na
yandi.*

*Mpe na yina yandi vukisaka bamfumu . . . ya
banganga-Nzambi mpe misoniki ya bantu kintwadi,
yandi yufulaka bawu kisika Klisto zolaka butuka.*

*Mpe bawu tubaka na yandi, Na Bethlehem na Judee:
samu ti ya kele ya kusonama mutindu yayi na profete,*

*Mpe nge Bethlehem, na ntoto ya Juda, nge kele ve ya
kulutila fyoti na kati ya bambanza ya Juda: . . . na nge ke
basika Muyadi, yina ke twadisa bantu ya munu Israel.*

*. . . Herode, ntangu yandi bokilaka na mansweki bantu
ya ndwenga, yufulaka bawu mbote-mbote na wapi
ntangu mbwetete monikaka.*

*Mpe yandi fidisaka bawu na Bethlehem, mpe tubaka,
Beno kwenda mpe beno sosa mbote yina me tala*

mwana; mpe ntangu beno ke tala yandi, beno kwiza mpe kuzabisa munu, ti mu lendaka kwenda mpe kusambila yandi mpe.

Na manima bawu. . . kuwaka ntinu, bawu kwendaka; mpe, beno tala, mbwetete, yina bawu monaka na esete, tambulaka na mantwala ya bawu, tii ya kumaka mpe telamaka na zulu kisika mwana vwandaka.

Mpe na yina bawu kumonaka mbwetete, bawu kusepelaka na kyese mosi ya nene.

Mpe ntangu bawu kotaka na yinzo, bawu monaka mwana na Marie mama ya yandi, mpe fukamaka, mpe sambilaka yandi: mpe. . . na ntangu bawu zibulaka bima ya bawu, bawu pesaka na yandi makabu; wolo, . . . ndumbu, mpe mile.

Mpe kuzwaka kebisaka ya Nzambi na ndosi ti bawu zolaka kwenda ve. . . bawu zolaka ve kuvutuka na Herode, bawu vutukaka na yinsi ya bawu na nzila yankaka.

³⁵ Ya ke yitukisa awa mutindu Nzambi, na mutindu ya kukondwa mpasi, . . . Nzambi ke zonzaka na bantu na nzila ya bandosi. Mu ke kwikila yawu. Kasi mutindu ti Nzambi na dyambu yayi me sadila mutindu ya zole.

³⁶ Ntangu yayi, ndosi kele. . . ndosi, kana ba me tendula yawu na mutindu ya mbote, ya kele mutindu mosi na vision; kana ya kele ndosi mpe yina ba me tendula. Nzambi sadilaka yawu tuka ntama kuna na Ngwisani ya Ntama mpe na nzila ya bansungi, mpe silaka dyaka na kusadila yawu na bilumbu ya nsuka. Ntangu yayi, bantu lenda kudya mingi mpe—mpe nyonso yina mpe kuzwa bandosi ya yimbi, mpe ya kele ve—ya kele ve bandosi ya kieleka, ya kimpeve, ya ke wakana ve mbote ntangu beno—ntangu beno ke tanga yawu. Mpe bayankaka ya yawu lendaka monana ya kieleka, kasi dyaka ya kele na bandosi ya kieleka, ya kimpeve. Mpe beto zaba awa na tabernacle ti Nzambi ke pesaka bantu bandosi mpe ba ke tendulaka yawu, mpe yawu ke salamaka, mpe yawu kele ya kieleka. Kasi ya kele mutindu ya zole ya kusala yawu. Beno me mona?

³⁷ Ntangu yayi, kikuma yawu salamaka, ya vwandaka samu ti ya vwandaka ve na profete na yinsi na ntangu yina, samu na kutendula ndosi. Beno me mona? Ya vwandaka ve na profete samu na kutendula bandosi, mutindu Joseph mpe—mpe Daniel mpe baprofete yina ya ntama. Bawu kuzwaka ve profete bamvula nkama yiya, mpe Nzambi sadilaka ndosi na . . . samu na bumbote ya Mwana ya Yandi Mosi. Yandi salaka mutindu yina.

³⁸ Yandi tubaka na Joseph, yandi yina vwandaka “muntu ya kudedama, yandi vwandaka zola ve kutalisa yandi nsoni na ntwala ya bantu, yandi vwandaka yindula na kufwa makwela na yandi na kinsweki.” Na ntembe ve yandi tubaka na yandi

disolo ya Gabriel mpe nyonso yina, mpe yina yandi tubaka; kasi ntangu yandi monaka yandi me kuma na kivumu, ya—ya vwandaka ve ya mumesanu. Beno zaba, ya kele kaka . . . ya vwandaka kieleka kima ya mutindu yankaka. Mpe beno zaba, ya kele yina kele dyambu bubu yayi. Nzambi ke salaka bima yina kele ya mumesanu ve, mpe ya kele mingi ya mumesanu ve ti mpe bantu ya kudedama lenda mona yawu ve.

³⁹ Joseph lendaka ve na kubakula yawu, ya vwandaka mingi ya mumesanu ve. Yandi vwandaka muntu ya mbote, kima mosi ve ya yimbi vwandaka na yandi. Yandi vwandaka muntu ya mbote, muntu ya kudedama, kasi ya vwandaka mingi ya mumesanu ve. Beno me mona, Joseph mu banza na bamvula makumi yiya to makumi yiya na tanu, kima mosi ya mutindu yina, bantu ke tubaka, ntangu yandi na Marie kumaka bafianse. Kasi awa beto ke tala kima yina salamaka ntete ve: kento bakala yayi me fianse mpe kasi dyaka me kuma na kivumu! Mpe ya vwandaka mingi ya mumesanu ti Joseph banzaka na kusukisa na yandi. Kasi kaka na ntangu yina ya mpati, Nzambi tindaka Wanzio ya Yandi, mpe talanaka na yandi na ndosi mpe tubaka, “Vwanda na boma ve na kubaka samu na nge Marie kento ya nge, samu ti kivumu Yina kele na yandi kele ya Mpeve-Santu.”

⁴⁰ Wapi mutindu ya lukwikilu ya malu-malu zolaka vwanda na Joseph ntangu yandi vumbukaka kuna! Beno me mona, yandi vwandaka na nsatu ya ata lutendulu mosi ve, ndosi vwandaka na bidimbu ve. Yawu vwandaka mbala mosi mpe pwelele, “Vwanda na boma ve na kubaka Marie kento ya nge, samu ti kivumu Yina kele na yandi kele ya Mpeve-Santu.” Ya vwandaka ve na profete samu na kupesa lutendulu, na yina ya zolaka kwiza mbala mosi, kaka mutindu yina mbala mosi pwelele; na Nzambi . . . na Nzambi na Joseph. Ntangu yayi . . . mpe Nzambi bakaka nzila yina ya zole.

⁴¹ Yinki ya ke longa kaka beto awa, ntete beto baka dilongi ya beto? Beno tala yina yawu ke longa beto: ti Nzambi lenda sadila lenda nyonso ya moyo ya beto kana ya me bi . . . me pesama na Yandi. Yandi lenda sadila dibanza ya beto, bandosi ya beto, subconsciousia ya beto, konsiansi ya beto ya ntete, ludima ya beto, bankunga ya beto, meso ya beto, ya beto . . . Nyonso yina beto kele na yawu Nzambi lenda sadila kana ya me pesama na Nzambi. Beno me mona? Nyonso yina beno kele, beno pesa yawu na Nzambi. Yandi ke sadila nzila nyonso mpe konso kitini ya beno, Yandi ke sadila yawu. Ata nyonso yina ya kele, Yandi ke sadila yawu kana ya kele ya kusantisa na lukanu ya Yandi mpe na mbokolo ya Yandi.

⁴² Na ntangu yayi, na nkokila yayi beto ke zonzila na: *Makabu*. Mpe mu zola kubokila yayi, kana . . . mu vwanda me sonika, vwanda me sonika na kati kuna, na ntangu Mpangi Neville vwandaka na chaire: *Makabu Ya Nzambi Ke Kuzwa Ntangu Nyonso . . . Makabu Ya Nzambi Ntangu Nyonso Ke Kuzwaka*

Bisika Ya Yawu. Makabu ya Nzambi ntangu nyonso ba ke mangaka yawu, kasi ya kieleka ya ke kuzwaka kisika ya yawu ntangu. . .

⁴³ Ntangu yayi, beno tala mbote makabu yina bantu ya ndwenga yayi sumbamaka . . . to natilaka Yandi. Bubu yayi beto ke tala ti bantu ke pesana makabu. Muntu nyonso fwana kuzwa dikabu, mpe kumeka na kubanza yina muntu yankaka ke pesa yandi, na yawu yandi lendaka pesa yandi kima mosi yina lenda fwanaka mingi na yawu. Mpe kana ya kele ve, mbote, na Mvula ya Malu-malu, yandi ke tala ti yandi fwana kubongisa yawu. Mpe mosi na mosi ke yindula mpe ke kukikwamisa mpe ke tambula na zulu ya dibaya, bantu ya mbongo mingi, mutindu bawu ke sala na dyambu yina. Bawu ke pesaka mingi na *yayi* mpe *yina*, na ntangu ya—ya kele nyonso yimbi. Ya—ya kele—ya kele—ya kele nyonso . . . Nowele . . .

⁴⁴ Awa: ya kele kaka na dikabu mosi yina beno lenda pesa, mpe ya kele beno mosi. Beno pesa beno mosi na Nzambi samu ti Nzambi pesaka beno yimeni Dikabu ya Yandi. Ntangu yayi, ya kele kaka kima yina beno ke defa na Nzambi, ya kele beno mosi na Yandi.

⁴⁵ Ntangu yayi, mpe bambala mingi, *bankumbu* kele na kati ya Biblia. Beto ke talaka dyaka yawu ve, bubu yayi. Beto . . . Beno ke kuwaka munu bambala mingi kumanga nkumbu yayi, yina ba ke bokilaka bana . . . to yina bantu ke bokilaka bana ya bawu “Ricky.” Ntangu yayi, *Ricky* kele nkumbu mosi ya boma! Beno me mona? Mpe ya kele . . . beno fwana bokila bawu mutindu yina ve. Kana beno kele na mwana na nkumbu ya Ricky, samu na bumbote, beno soba yawu na kima yankaka. *Ricky*, to—to *Elvis*, to kima mosi ya mutindu yina . . . *Ricky* zola kutuba “mpuku.” Beno me mona? Mpe na yawu beno—beno ke kwenda . . . Mpe—mpe mutindu beno ke bokila muntu, ya ke sala na yandi. Mama mosi ya fyoti, kilumbu yina, vwandaka na mwana mosi ya bakala kuna yina ba vwandaka bokila “Ricky” mpe nkumbu ya yandi vwandaka *Ricky*, James *Ricky*. Mpe samu ti ya vwandaka ya kuzabana mingi (*Ricky*), bawu bokilaka yandi “*Ricky*.” Mu tubaka, “Beno soba nkumbu yina!”

⁴⁶ Mu ke tala bantu yankaka ya kuvwanda kaka awa ntangu yayi bayina kele na mutekolo ya fyoti, mpe nkumbu ya yandi kele . . . mosi—mwana mosi ya bakala kele swi, mwana mosi ya mbote mingi; mpe mosi yankaka kele *Ricky*, mpe ya kele yina yandi kele. Beno tala kaka yandi, nkadulu ya yandi kele kaka mutindu yina. Mpe yandi . . . Mu tubaka na mosi ya bankooko ya yandi, to na muntu mosi, mu tubaka, “Beno tuba na mama na kusoba nkumbu ya mwana ya bakala yina, beno soba kaka nkumbu yina mpe beno tala yina ke salama na mwana.” Beno me mona, beno bantu ke zolaka kukwikila yawu ve. Beto ke banza ti beto me zinga mingi samu na yawu.

47 Kana ya kele ve na kima mosi na zulu ya nkumbu, na yina samu na yinki Jacob na ntangu ba vwandaka bokila yandi *Jacob*, yina zola kutuba “yina ke baka kisika ya muntu yankaka, muntu ya luvunu,” ya kele yina yandi vwandaka? Kasi ntangu yandi nwanaka na Mfumu mpimpa ya muvimba, mpe Mfumu sobaka nkumbu ya yandi, mpe mu banza . . . ntangu yandi vwandaka na bamvula pene makumi sambanu. Yandi sobaka nkumbu ya yandi na—na—na Jacob na *Israel*, “mwana ya ntinu na ntuala ya Nzambi,” mpe ya kele yina yandi vwandaka.

Samu na yinki ba bokilaka Abram . . . ba zolaka bokila yandi “Abraham” ntete bebe kubutuka? Samu na yinki ba vwandaka bokila Sarai “Sarah” ntete bebe kubutuka?

Samu na yinki Paul vwandaka . . . to ba bokilaka . . . nkumbu ya yandi vwandaka Saul, kasi ntangu yandi kutanaka na Yesu, Yandi sobaka yandi Saul na “Paul.”

Ntangu Simon ba sobisaka Simon na *Pierre*, yina zola kutuba “ditadi ya fyoti.” Mpe—mpe bankumbu ya bawu nyonso vwandaka ya kusoba, samu ti mutindu ba ke bokila beno ya kele na kima na zulu ya yawu. Ntangu beno ke zonza kima mosi, ya ke lakisa yawu mosi. Mu ke zola kukota kuna ve, samu ti ya ke na kwiza na Lumingu ke kwiza na nkokila, beno me mona, kutalisama ya mpova. Mpe, kasi ntangu yayi, beto ke tala ti bima yayi kele kieleka mingi.

48 Ntangu yayi beno tala mbote, Nzambi . . . Wapi mutindu ya kima ya ngitukulu ya kele na nkokila yayi, na kumona ti bantu yina, Bantu ya ndwenga, bantu ya kulongoka, bantu ya nene . . . bayina katukaka na Esete, ya vwandaka Babylone, yina kele Inde. Mpe bawu kwizaka ata fyoti ve na mpimpa kaka mosi, mpe bandaka na kuzyeta mpimpa mosi mpe kumaka kuna mpimpa vwandaka landa, bawu salaka pene ya bamvula zole na kukuma kuna. Bawu kwizaka ata fyoti ve na mwa Bebe na kati ya kidikilu. Bawu kwizaka na Mwana ya kukula, Mwana ya kukula. Mpe Hérode kufwaka bana ya kubanda bamvula zole. Beno me mona, samu na kuzaba ti ya vwandaka ve bebe ya kulala na belso, yandi zolaka kufwa ba-bebe nyonso. Kasi yandi kufwaka bana ya kukula, samu ti yandi na kieleka kuzwa Yandi, bisika nyonso kubanda bamvula zole tii na yisi. Yandi kangaka mvula samu yandi zabaka ti yandi vwanda zola ve kufwa mingi, bawu nyonso, yandi kaka . . . samu bawu vwandaka mutindu bampika samu na yandi. Yandi vwanda zola kuzwa . . . vwandaka ya kieleka ke kuzwa Yandi, na yawu yandi tubaka, “Mwana ke vwanda na kutala bamvula zole. Na yawu, nyonso kubanda bamvula zole tii na yisi, beno kufwa bawu.” Beno me mona?

Mpe yina salamaka yina profete tubaka, ti “Na—na Rama ba ke kuwa makelele to kuboka, kudila; ti Rachel ke dila bana ya yandi, mpe bawu vwandaka dyaka ve.”

⁴⁹ Ntangu yayi, beno me tala ti bantu yayi ya ndwenga, bantu ya nene, vwandaka na Babylone mpe bawu monaka Mbwetete ya Yandi, bawu tubaka, “Beto me mona Mbwetete ya Yandi na esete mpe me kwiza sambila Yandi.” Ba katukaka na esete, kisika bawu monaka Mbwetete, vwandaka kwenda na wesete. Samu ti Inde kele na wesete, node-esete ya Bab- . . . ya—ya Palestine. Mpe bawu kwizilaka mbala mosi kuna na kusabukaka Nzadi ya Tigre mpe sabukaka nseke tii bawu kumaka kuna, bawu kwendaka tii na Bethlehem kisika bawu talaka Bebe. Mpe beno bambuka moyo Joseph mpe bayankaka kwendaka ve kuna; bawu kwendaka mbala mosi na Nazareth mpe kulisaka kaka Mwana, kuna.

⁵⁰ Ntangu yayi, beto ke mona awa ti bawu pesaka . . . Bantu yayi, na kuvwandaka bantu yina ke longokaka bambwetete mpe bantu longokaka bambwetete, mpe na kumonaka bansemo yayi ya misitiki monikaka kuna na mazulu, ti ya vwandaka na kima vwandaka salama; na yina bawu zabaka ti ya kele Mesiya, Mfumu ya mazulu mpe ntoto, zolaka butama. Mpe bawu kwizaka, na kuzabaka ti Bunzambi zolaka vwanda ya kufuka, na kati ya yinzo ya muntu ya moyo; samu na kulakisa beno kimbangi ya bawu . . . Beno zaba, beno zaba, ti luzingu ya beno ke zonzaka mingi kulutila bampova ya beno, na mutindu ti ata yina beno ke tuba, bantu zaba yina beno kele na—na yina beno kele.

⁵¹ Mpe beno tala mbote bantu yayi, Bantu ya ndwenga yayi, bawu natilaka Yandi . . . Beno tala mbote makabu yina bawu natilaka Yandi, ke lakisa yina bawu vwandaka banza ti Yandi vwandaka. Bawu natilaka Yandi wolo, ndumbu, mpe mile. Mpe ntangu yayi beno tala mbote yina bidimbu yayi, yina mu zola kuzonzila beno na yina me tala ntangu yayi . . . kele yina bidimbu yayi zola kutuba. Ntangu yayi, mu kele na mwa Masonuku awa yina beto ke tanga kaka na mwa ntangu fyoti na zulu ya yawu, kana Mfumu kuzola.

Ntangu yayi: wolo, mpe ndumbu, mpe mile.

⁵² Ntangu yayi: wolo na kati ya Biblia . . . wapi mutindu ya ke lunga na Klisto, samu ti wolo ke zonzila na Bunzambi. *Wolo* kele “Bunzambi.” Beto ke kuma na yawu kaka na mwa ntangu fyoti. *Ndumbu* ke zonzila na “kisalu.” Mpe *mile* kele “lufwa.” *Nzambi, Bunzambi, na kisalu ya lufwa.* Mpe ya kele yina Yandi vwandaka. Kima ya kieleka yina bawu nataka kulakisaka yina bawu vwandaka banza ti Yandi vwandaka.

⁵³ Mpe mu ke tuba yawu na beto bubu yayi, “Bima yina beto ke natila Yandi ke lakisa yina mabanza ya beto kele samu na Yandi.” Beno ke bakula yina mu zola kutuba? Beno me mona? Kana beno kele . . . Kana beno ke kwikila Yawu na ntima ya beno ya nyonso, Ndinga nyonso ya yawu, beno ke lakisa yawu na kupesaka nyonso yina kele na beno samu na Yawu. Beno me

mona? Kasi kana beno ke kwikila ti ya kele kisika ya mbote na kuvukana na bantu ya mbote, na ziunga ya dibuundu mpe bima ya mutindu yina, ya kele kaka na kutala yina beno ke pesa (kaka bangunga fyoti ya kubundana na bayankaka ya dibuundu to kima mosi ya mutindu). Kasi kana beno—kana beno ke kwikila Yawu ya kieleka na ntima ya beno nyonso, na yina beno ke pesa nyonso yina kele na kati ya beno samu na Yawu. Beno me mona? Mpe ya ke lakisa beno, ti beno me kwikila ya kieleka Nsangu, ti beno ke kwikila ti ya kele Kieleka.

⁵⁴ Bantu mingi ke tubaka, “Mu lenda kwikila tii kisika *yayi*. Mu lenda kwikila *mutindu yina*.” Bilandi . . . Mu banza mbala ya nsuka awa, mu longaka na yawu: *Mikwikidi, Mikwikidi Ya Kati-kati, Mpe Bantu Ya kukondwa Lukwikilu*. Ya vwandaka yawu ve? Mu . . . mu longaka yawu awa ve? Beno me mona? Mpe mosi na mosi, kutala mbote kategoli ya yandi. Beno me mona, ya ke kuma na kisika yina ba lenda baka mingi ya yawu, ke lenda kubaka ve yina yankaka.

⁵⁵ Ntangu yayi, wapi mutindu makabu yayi vwandaka lunga na nzyetolo ya Klisto na zulu ya ntoto, Bebe yina butukaka awa na zulu ya ntoto. Mpe makabu yayi yina bantu ya ndwenga natilaka Yandi, vwandaka kaka ya kulunga na lutumu Nzambi pesaka Yandi mpe nzyetolo ya Yandi na zulu ya ntoto.

⁵⁶ Ntangu yayi, kima ya ntete: Nzambi. Yayi vwandaka Nzambi, Yesu vwandaka Nzambi na mutindu ya muntu. Ya kele mpasi samu na bantu na kumina yawu, ata mpe bubu yayi, ti “Yandi vwandaka Nzambi.” Mpe Yandi . . . Ya kele yina Yandi vwandaka. Yandi vwandaka kima yankaka ve kasi Nzambi. Yandi vwandaka Nzambi yina monisamaka na nsuni. Yandi vwandaka Mvangi na kivangu ya Yandi Mosi. Ntangu yayi ti . . . Yandi vwandaka Mvangi na kivangu ya Yandi, na nzila ya kivangu, samu na kivangu. Yandi vwandaka Mvangi na kivangu ya Yandi, na nzila ya kivangu ya Yandi, samu na kivangu ya Yandi. Nyonso kele na Nzambi, kima nyonso. Beno ke mona ve? Muvimba ya Nzambi! Yandi vwandaka Mvangi samu ti Yandi vwandaka Nzambi. Mpe Yandi vwandaka Moyo na zulu ya ntoto (Moyo na ntangu), yina zola kutuba ti Yandi zolaka kuzwa mbandukulu, ya kele na yina Yandi vangaka Yandi mosi nzutu samu na kuzinga. Nzambi, Yandi mosi, vangaka nzutu samu na Yandi mosi. Beno me mona? Ti na nzila ya kivangu yayi, Yandi lendaka vulusa kivangu yina Yandi vangaka.

⁵⁷ Ya kele na kima ve yina muntu lenda bebisa, ya kele na kima mosi ve. Beno lenda ve kusala kima mosi samu na kubebisa kima ya muvimba. Beno lendaka baka kitini ya papié mpe kuyoka yawu ya muvimba, beno lendaka yoka yinzo ya nene, beno lendaka yoka yinti; beno me bebisa yawu ve. Beno . . . tiya yina na kati kuna, tiya yina ke yoka yawu, ya kele kaka bima ya yawu me kuyoka. Ya ke vutuka na yina ya vwandaka na mbandukulu. Ya me beba ve. Kana beno yoka kitini ya yinti (mpe yinza, ke

tuba, kana beto zingaka na Seko mutindu Nzambi, mpe bima yina na kukatukaka yinti yina mpe tiya yina me vutuka na mbandukulu ya yawu ya ntete mpe ya kele. . . na nyonso yina ya vwandaka, kupasuka ya ba-atome mpe nyonso yina, yinza, ke tuba, ke vwanda mafuku ya bamvula), yina lendaka vutuka mbala mosi dyaka mpe kuvwanda yinti yankaka, ya kieleka kaka mutindu ya vwandaka.

⁵⁸ Beno lenda ve kufwa kimakulu kima mosi samu ti ya kele Ndinga yina me tubama ya Nzambi. Amen! Oh, mpe yina ke sala munu kuwa munu musambidi, ntangu yayi. Beno me mona? Yina Nzambi tubaka, Ya ke vwanda kukonda nsuka. Amen! Beno me mona, beno lenda bebisa ve. Beto kele kitini ya ntoto yayi, mpe beto lenda vwanda ata mbala mosi ve ya kubeba ya muvimba. Ve, tata. Disumu (moyo) ke beba, beto ke bakula yawu. Kasi nzutu yina na kati ya yina beto ke zinga, lenda beba ve. Beno me mona?

⁵⁹ Ntangu yayi, na yawu, Nzambi vangaka Yandi mosi nzutu. Yandi vwandaka Mvangi, mpe vangaka kivangu ya Yandi Mosi, ti na nzila ya Kivangu yayi Yandi lendaka vulusa bawu bayina vwandaka ya kuzimbana na kivangu ya Yandi (ya kele beno mpe munu, ngidikulu ya ntangu).

⁶⁰ Ndinga ya Yandi—ya Yandi ya kieleka ke lakisa ti. . . Yandi mpe bisalu ya Yandi ke siamisa ti Yandi vwandaka kima yankaka ve kasi Mvangi. Yandi bakaka kitini ya dimpa mpe bukukaka yawu, mpe landilaka na kubukuna kitini ya dimpa yina, mpe dikisa mafunda tanu ya bantu na yawu; mpe bawu lokotaka bitunga sambwadi ya kufuluka na bitini yina bikanaka, mpe muntu nyonso kuna fulukaka na dimpa.

⁶¹ Yandi bakaka mbisi mpe zengaka mbisi yina. Ntangu yayi kana beto ke bakula ti Yandi salaka mbisi yina na mbandukulu. Yandi vangaka dimpa yina na mbandukulu. Kasi Yandi bakaka mbisi yina mpe zengaka mbisi yina. Ya vwandaka mbisi ya moyo, mpe vwandaka kuna ya kutokisa to—to ya kukalinga; mpe ntangu nyonso yina Yandi vwandaka zenga yawu, ata mutindu ya vwandaka (ya kutokisa to ya kukalinga), ya vwandaka mena (kaka na minuti yina Yandi vwandaka zenga yawu) dyaka mbisi ya kutokisa to ya kukalinga. Ya kele kitoko ve? Yina vwandaka lakisa ti Yandi vwandaka kima yankaka ve kana ti Yehowa. Mpe na yina Yandi vwandaka Mvangi yina zolaka baka kivangu ya Yandi Mosi, mpe na nzila ya kivangu ya Yandi, kutuba Nani Yandi vwandaka. Alelluia! Yina ke siamisa ti Yandi vwandaka yina Yandi vwandaka. Yandi vwandaka Bunzambi. Na yawu, wolo vwandaka ya kulunga samu na Yandi, na munkayulu ya mbutukulu ya Yandi. Yandi vwandaka Bunzambi yina me kuma nsuni.

⁶² Mu lendaka kotisa mwa. . . Ata banzenza na kati ya beto na nkokila yayi, mu banza, na yawu. . . na lukutakanu ya bisambu yayi. Kasi beno bika mu tuba kima mosi. Yesu, ntangu Yandi

vwandaka awa, . . . ? Ntangu yayi, yayi kele samu na kubanza, ve samu na . . . mu banza . . . samu na kutala na kisika. Beno tala, kaka samu na kubanza, Yesu tubaka, na Santu Jean 14:12, “Yandi yina ke kwikila na Munu, bisalu yina Mu ke salaka yandi mpe ke sala yawu mpe ya kulutila nene na yayi ti yandi ke sala, samu ti Mu ke kwenda na Tata ya Munu.” Beno me tala yawu? Beno tala, ntangu yayi, yina vwandaka Mwana ya Nzambi yina vwandaka pesa nsilulu na mukwikidi, bima ya kulutila nene na yina Yandi salaka, (na bilumbu yayi ya nsuka) ti mukwikidi ke sala bima ya kulutila nene na yina Yandi salaka. Santu Jean, kapu 14, nzila ya 12. Ya kele kieleka? Beno ke kwikila ti Yesu tubaka yawu?

⁶³ Beno tala, ntangu Yesu vangaka dimpa; Yandi bakaka kitini ya dimpa, mpe vangaka dimpa yina vwandaka yimeni dimpa. Ntangu Yandi vangaka mbisi; Yandi bakaka mbisi yina ba vangaka ntete mbisi, mpe me basisa mbisi yankaka na yawu. Ya kele kieleka? Yandi bakaka maza, yina na lenda mosi zolaka kuma vinu, mpe basisaka vinu na yawu. Ya kele kieleka? Kasi beto me mona Yandi na kati ya beto, na bilumbu yayi ya nsuka, kuvanga bima ya na mbala mosi, kukondwa kima kuvwanda kuna! Ya kele kieleka? Samu na kuvanga bampadi kisika ya kele ve na bampadi. Ya kieleka! Oh, Yandi kele . . . kele Nzambi. Yandi kele kaka Bunzambi ya kulutila bubu yayi mutindu Yandi vwandaka kuna mpe kukonda nsuka yina vwandaka, to kukonda nsuka ke vwanda. Yandi kele dyaka Nzambi, mpe ke na kubokila bantima na kukwikila yawu, “Bima ya kulutila nene na yayi, beno . . . kukondwa kusimba kima mosi mpe kuzenga yawu. Kuzonza yawu, mpe ya ke vwanda mutindu yina.”

⁶⁴ Beno tala ntangu yayi, beto ke tala ti ya Yandi . . . Yandi lakisaka. Bisalu yina Yandi salaka lakisaka ti Yandi vwandaka Bunzambi, lakisaka ti Yandi vwandaka. Samu Yandi tubaka, “Kana Mu ke sala bisalu ya Tata ya Munu ve, na yina beno kwikila Munu ve.”

⁶⁵ Mpe Muklisto lenda tuba ve bubu yayi, “Kana mu ke sala ve bisalu ya Mvulusi ya munu, beno kwikila na munu ve”? Beno me mona?

⁶⁶ “Mutindu Tata me fidisa Munu, mutindu mosi Mu me fidisa beno.” Mpe kana beno salaka bisalu, bisalu ya kivangu ya Tata yina fidisaka Yandi, na yina ya kele kivangu . . . Klisto (Mvangi) yina fidisaka beto, ke sala bisalu ya Klisto Mvangi. Beno me mona? “Mutindu Tata me fidisa Munu, mutindu mosi Mu me fidisa beno. Mpe kana Mu ke sala bisalu ya Tata ya Munu ve, beno kwikila na munu ve.”

⁶⁷ Na yina Muklisto bubu yayi fwana sala Luzingu yina Klisto salaka to beto kele na muswa ya kutuba, “Ya kele kieleka ve.”

⁶⁸ Beno tala ntangu yayi, bisalu ya Yandi vangaka Yandi . . . to lakisaka Yandi na kuvwanda Mvangi. Bisalu ya Yandi yina Yandi

Iwatisaka kimbangi ya luzingu ya Yandi, ti Yandi vwandaka “Mvangi”; ata mutindu ya kukatula yawu. Na yawu, ntangu bawu pesaka dikabu ya wolo, bawu vwandaka kieleka ya kulunga na Nzambi na dikabu ya bawu. Bawu pesaka Yandi wolo, yina vwandaka lakisa Yandi mutindu Bunzambi. Ntangu nyonso yimpu, yimpu ya wolo...yintu ya wolo, ya Ntinu Nebucadnetsar. Nyonso, beno me mona, ya...ntangu nionso Bunzambi ke talisamaka na nzila ya wolo.

⁶⁹ Ntangu yayi: *ndumbu*. Beto zola kubaka yayi na nswalu. *Ndumbu* kele “munkayulu ya kisalu ya Yehowah.” Ntangu yayi, kana beno zola kusonika Masonuku yayi, Lévitique 2:2, mpe Lévitique 16:6 na 15. Beto ke tala ti ya kele lutumu ya kinganga-Nzambi, na kusala munkayulu na Yehowa. Ntangu yandi salaka munkayulu, ya zolaka vwanda ya kusala mpe ya kuvukana na ndumbu samu na munkayulu ya disumu, bawu vwandaka bakaka bima mingi mpe vwandaka vukisa yawu. Samu munkayulu ya faline, na munkayulu ba vwandaka ningisa balweka nyonso, vwandaka ya kuvukisa na ndumbu. Samu ti, ya vwandaka ya kundima na Yehowa kana ya vwandaka ya kupakula na *ndumbu*, yina zola kutuba ti ya kele “kisalu samu na Yehowa, Nzambi.” Mpe, ntangu yayi, beto ke talaa ti Yandi kele Bunzambi. Mpe bawu natilaka Yandi ndumbu, ya vwandaka kifwanusu ti Yandi vwandaka kisalu ya Yehowa. Yesu kele Kisadi ya Yehowa.

⁷⁰ Ntangu yayi, na Santu Matthieu 12:15 na 21, beto ke tala ti Yandi vwandaka Kisadi ya Yehowa, “Beno tala Kisadi ya Munu, na Yandi yina Mu me tula kivuvu” (mpe Yandi vwandaka) “mpe Mu me tula ngolo ya Munu na zulu ya Yandi.” Na yawu luzingu ya Yandi vwandaka ya kupakulama na ndumbu, na kisalu ya Yehowa. Wapi mutindu ya dikabu bantu ya ndwenga yayi kupesaka! Beno me mona, ya vwandaka kima na...dikabu yina bawu pesaka, vwandaka kima samu na kulakisa Yesu mutindu Kisadi ya Yehowa.

⁷¹ Ntangu yayi kana beto lendaka sala kaka yawu, na kulakisa baluzingu ya beto. Beno me mona, baluzingu ya beto samu na kulakisa mutindu kisadi ya Yehowa. Ya kele samu na yina ndumbu vwandaka, ti salaka Yandi Kisadi ya Yehowa.

⁷² Ntangu yayi, *mile*, m-i-l-e, vwandaka “kupakula ya lufwa.” Beto ke tala na Santu Jean, kapu 19, nzila ya 39, ti matanga ya Yesu, ntangu Marie mpe bayankaka kwendaka, bawu bakaka mile yayi samu na kupakula Yandi; samu Yandi zolaka vwanda Kisadi ya lufwa samu na Yehowa. Beno me mona? Muntu zolaka kufwa. Yina vwandaka kisalu yina zolaka salama samu na Nzambi, mpe muntu ve vwandaka ya kulunga na kusala yawu kasi Nzambi Yandi mosi. Na yawu, na kunata mile-mile, vwandaka lakisa ti na Bunzambi, mpe na kisalu, ti Yandi vwandaka mpe ya kupakula na mile; ti Bunzambi yayi

zolaka natama na lufwa samu na kuvulusa bayina vwandaka ya kulunga ve. Oh, wapi dyambu ya nene!

⁷³ Kivangu ya muvimba vwandaka ya kuzimbana. Beto vwandaka me tala kaka yawu na Bidimbu Sambwadi. Beno me mona, kivangu ya muvimba vwandaka ya kuzimbana, nyonso vwandaka ya kufwa. Ya kele nyonso ya Satana. Yandi me kuma kibyadi ya yawu mpe ya kele dyaka ya yandi. Ya kieleka ya kele dyaka ya yandi. Ya kele samu na yina beto ke na kunwanaka mpe ke na kuzwa bampasi nyonso yayi. Yandi ke yala konso kimfumu; Satana ke salaka yawu. Konso luyalu, konso ntinu, konso kimfumu, kele ya kutwadisa na Satana. Yinza ya muvimba kele ya kutwadisa mpe ke tambula na nzila ya Satana. Ya kele samu na yina beto kele na bampasi yina beto kele na yawu. Mulongoki nyonso ya Biblia, to nyonso, lenda tuba na beno ti Satana. . . Mbote, Biblia Yawu mosi ke tuba ti yandi ke salaka yawu, beno me mona, yandi ke twadisaka yinza. Kasi Klisto ke kuzwa Difwa ya yawu, samu ntangu yayi Yandi kele Mukudi ya beto. Mpe Yandi kwizaka samu na kuvulusa bivangu nyonso, mpe kima mosi ve lendaka sala yawu kasi Nzambi Yandi mosi.

⁷⁴ Ya kele samu na yina Nzambi ke salaka kima ve na ngaanda ya muntu. Yandi ke salaka ntangu nyonso na nzila ya muntu samu Yandi fwana kusadila muntu. Muntu kele yina Yandi zolaka sadila samu na kulakisa kisalu ya Yandi ya Mvulusi. Yandi zolaka sala yandi na kifwani ya Yandi, kusala yandi kima mutindu Yandi, mpe kutula yandi na kimpwanza ya kusoola mpe kubika yandi kusala mutindu yina yandi zola. Yandi lendaka sala nsodolo ya yandi. Mpe Yandi zabaka ti muntu yina, na kupesaka yandi nsodolo yayi, ke kubwa. Na yawu na mutindu ti Yandi zolaka sala yawu, Yandi me baluka mpe me sala muntu mpangi ya Yandi, mpe ke sala kima mosi ve kukondwa Yandi kusala yawu na nzila ya muntu!

⁷⁵ Kisalu nyonso ya mpulusu me kwiza na nzila ya muntu! Alleluia! Lufwa me kwiza na nzila ya muntu ya ntete, Luzingu me kwiza na nzila ya Adam ya zole. Beno me mona? Yawu yina, Yandi ke salaka kima ve samu ti Yandi fwana kusadila muntu samu na yawu, na manima Yandi ke sadilaka muntu na kuvulusa dyaka. Na yawu Bunzambi kumaka Yehowa, to, Yehowa ku- . . . Yandi kele Bunzambi, mpe Yandi kumaka Mwana. Yandi kumaka na nzutu ya disumu, ti Yandi lendaka vuukisa musumuki. Beno me mona, yawu yina kima ya muvimba.

⁷⁶ Ntangu yayi, beno tala yina. . . mutindu makabu yango ke lunga na Yesu Klisto; beno me mona, wolo, na kuzonzilaka na Bunzambi ya Yandi. Ntangu yayi, bawu vwandaka mimpani ve. Bawu vwandaka ya kutwadisa na Nzambi. Bawu vwandaka banza na kima mosi ve. Ya ke siamisa kaka kuna, mpe Bantu ya ndwenga, ti bawu monaka Kimpeve. Samu ti dikabu ya bawu mosi, yina bawu pesaka, lakisaka mpe zonzila mbote na

kimbangi ya bawu ti bawu kumonaka Nsemo ya Kimpeve. Samu na yinki? Ya ke na kuzonza na mutindu ya kulunga. Bawu nataka *wolo*, “Bunzambi.” Bawu nataka *ndumbu*, “kisalu.” Mpe bawu nataka *mile*, samu na “lufwa” ya Yandi, na yina Yandi vwandaka Bebe, amen, na kulakisaka ti Bunzambi ke tulama na lufwa na nsuni, amen, ti ya lendaka vulusa muntu yina kubwaka. Wapi mutindu bantu lenda manga yawu?

⁷⁷ Ntangu beno ke bakula: Yina beto ke na kusalaka awa? Wapi kisika beto me katuka? To yinki ke lakisa kuvwanda ya beto awa? Ba tulaka beto kaka awa ve na siansi, ba tulaka beto awa samu na lukanu mosi mpe beto fwana sadila lukanu yina. Kasi beto kele dyaka na zulu ya lufulu ya kimpwanza ya kusola kisika beto lenda sadila Yawu to kumanga Yawu, kaka mutindu Adam salaka na mbandukulu.

⁷⁸ Mu ke na kutalaka, bana ya bantwenya ya bakento yayi awa, Mpangi. . . Yinki ke. . .? Mu banza ti ya kele ntwenya ya mama yina vwandaka bula piano, mpe mu—mu vwanda kuwa bawu mutindu bawu vwandaka yimba. Beto vwandaka zonzila na bawu, na nzila awa. Ya kele na mwa dibuta mosi yina me pesa luzingu ya bawu ya nyonso mpe nyonso na Klisto. Beno tala dibuta yina, mutindu ya kele ya kusungama. Beno tala bana ya bawu ya bantwenya ya bakento. Bawu vwandaka ya kutelama awa, kifwani ya bakento, ya bantwenya. Mpe ata mutindu. . .

⁷⁹ Basabala fyoti me luta mu kwendaka na kisika mutindu. . . Mu zaba ve yina kele nkumbu ya kisika yina kuna, na New York ntangu yayi, kisika bawu kele kaka na bizunga ya kimpwanza. Ntangu yayi, bana ya bakento yina kuna vwandaka ya kulwata bima ke kole nzutu mpe—mpe na kima ve kasi mosi ya mwa babikini yina, mutindu ba ke bokilaka yawu, na zulu ya yawu. Mpe, oh, kaka kuvuki-. . . Ba ke sala nyonso yina kele na kati ya mabanza ya bawu, ata yina ya kele, ya kele samu na yina—samu na yina ba kele na kimpwanza. Bawu lenda sala kaka nyonso. Kana bawu zola kulala na yisi, kutelama ve, bawu ke lala kaka na yisi mpe ke telama ve. Kana bawu ke zola kukwenda, sala kima mosi, bawu ke sala yawu; kana bawu zola ve, bawu ke sala ve. Kaka, mabanza ya bawu ke zyeta kaka! Mpe wapi mutindu na mpeve yina me ndima ve? Beno kele ve na muswa ya kusala yawu, samu ti beno kele ve ya beno mosi; ba vulusaka beno na Bunzambi, Yesu Klisto, Mwana ya Nzambi yina kumaka nsuni. Kasi, beno me mona, kuvukana ya disumu!

⁸⁰ Mpe beno ke mona bana, bantwenya ya bana ya bakento mutindu yina kutalana; mbote, samu na munu, ya kele nsemo na ntangu ya mpimpa. Ya kele nsemo ya nyoka-nyoka, lusyemo ya nyoka-nyoka ya Nzambi, na mazulu samu na kulakisa ti ya lenda vwanda na Nsemo! Ya lenda vwanda na ludedomo na kati-kati ya disumu!

⁸¹ Marie, mama ya Yesu, na mbanza ya Nazareth, mbanza ya kulutila yimbi yina vwandaka na yinsi, kasi na kati kuna Nzambi soolaka ntwenya mosi ya mama samu na kubuta Mwana ya Yandi; kifuku, kivumu yina zolaka . . . na yina Bebe zolaka butuka. Yandi bakaka muntu ya mutindu yina na kusala yawu. Nzambi ke salaka na nzila ya bantu samu na kuvulusa bantu. Yandi lenda baka beno, kusala na nzila ya beno samu na kuvulusa bantu, kana beno ke pesa nyonso beno kele.

⁸² Kana beno kele ntwenya ya kento, beno pesa bumuntu ya beno. Kana beno kele ntwenya ya bakala, beno pesa bumuntu ya beno, beno pesa mabanza ya beno, beno pesa mbanzulu ya beno, beno pesa ntima ya beno, beno pesa moyo ya beno, beno pesa nyonso beno kele! Mpe beno bika ti Klisto kusala na nzila ya yawu. Wapi kima ya nkembo! Beno kele na banzadi ya kusabuka, beno kele na bakyamvu ya kusabuka, beno kele—beno kele na bisika ya matiti ya bansende, beno kele na bayinti mpe bayinti ya fyoti, beno kele na bisika ya mpimpa, beno kele na myongo ya zulu, beno kele milandu ya zulu. Yinki beno ke na kusalaka? Kilumbu beno ya kieleka ke telama mpe ke tala manima, kumona kisika beno me katuka, mpe ba ke fundisa beno na nzila yina beno me baka. Beno tula ya beno—nyonso ya beno, mabanza ya beno mpe bambanzulu ya beno, na Mbwetete yina ya Node (na sentele ya Nzambi) mpe beno katuka na Yawu ve. Beno vwanda kaka na Yawu. Ya ke nata beno mbala mosi mutindu Yawu salaka na Bantu ya ndwenga, mbala mosi na Klisto.

⁸³ Mbote mingi, kukusaka Yandi na mile. Beto ke tala ntangu yayi, na Jean 12:1 mpe 7, ya kele ya kieleka yina Yandi salaka. Yandi vwandaka Kisadi ya kulunga ya Nzambi, mpe vwandaka na Yandi ya kupakula na makabu ya Yandi nyonso ya Kinzambi. Yandi vwandaka ya kupakula na makabu nyonso ya Nzambi samu ti Yandi vwandaka Nzambi. Yandi vwandaka Nzambi. Beno me mona, *bawu* natilaka Yandi makabu.

⁸⁴ Ntangu yayi, beto ke vwanda . . . Mu zola . . . Bantu awa ntangu nyonso, mingi na kati ya bawu, beno zaba, ke fidisa beno kima. Ntangu yayi, ntangu ya kele kuvutula na kufidisa, mu lenda ve kusala yawu. Beno me mona? Ya kele yinza na mutindu ya kubaluka. Mu lenda kaka ve kusala yawu. Mpe mu ke sepelaka na mwa . . . na mwa bima ya fyoti, mpe bima yina bantu ke salaka samu na kutuba bawu mosi mpe kuvutula matondo ya bawu mpe nyonso yina.

⁸⁵ Ntangu yayi, yayi kele yina bantu yayi ya bimvwama ke salaka. Bantu yayi kele Bantu ya ndwenga, bawu nataka wolo, wolo ya kieleka. Bawu nataka ndumbu, ya kulutila yina bawu lendaka na kuzwa. Bawu nataka mile, ya kulutila yina bawu lendaka na kuzwa.

⁸⁶ Beto ke mona awa, na Santu Jean 12, beto ke tala ti kento yayi . . . kana beto vwandaka na ntangu ya kutanga yawu, kasi

mu zola ve kubaka beno ntangu ming ya yinda, beno me mona, samu mu zaba ti mbasi kele Kilumbu ya ntete, mpe beno . . . bayankaka ya beno fwana kwenda sala. Beno tala, ba nataka . . . Kento yayi—yayi nataka mile yayi, mananasi yina ya ntalu, samu na kukatula nsunga ya mvumbi. Mpe yandi mwangisaka kitutu yayi ya alabati mpe yandi tulaka yawu na zulu ya yintu ya Yesu. Mpe Judas tubaka, “Kasi, ba zolaka pesa yayi na bamputu.” (Ba ke tuba, “Ya kele ve samu ti yandi vwandaka zitisa bamputu, kasi yandi vwandaka muyibi na kubanda, yandi vwnda bumbaka mbongo.”) Mpe yandi tubaka, “Ba zolaka tekisa yayi, na kisika ya kutula yawu . . .”

⁸⁷ Mpe Yesu tubaka, “Bika yandi! Samu ti kento me sala yayi . . .” Yandi kusaka Yandi, samu na luzikulu ya Yandi. Beno me mona? Kento yayi, vutulaka matondo mingi ti ba lemvokilaka yandi masumu ya yandi ti yandi bakaka mbongo ya yandi nyonso yina vwandaka na yandi, mpe kuzwaka kitutu ya alabati mpe mwangisaka yawu mpe kutyamunaka mafuta mpe salaka kaka nsunga ya mbote na kivinga na nsunga ya mbote ya mile, ti yandi pakulaka Yandi samu na lufwa ya Yandi. Ntangu yayi, beno me mona, yandi salaka kisalu na kuzabaka ve yina yandi vwandaka sala, kasi yandi vwandaka vutula matondo mingi na Nzambi.

⁸⁸ Mpe kana beno ke vutula matondo mingi samu na Nowele, ya kele ve samu na kutuba, “Mu—mu ke pesa Jones dikabu; mpe yandi ke vutula munu mosi, mu ke mona yina mu ke kuzwa na suka.” Samu na yinki beno lenda zibula ve ntima ya beno mpe kumona yina kele kuna, kutala yina beno kele na yawu *awa*. Mpe kundima . . . kana beto mona yawu mpamba, kaka na bakledo ya yimbi mpe—mpe—mpe manyongi ya yinza, samu na yinki kulomba Klisto ve na kufulusa yawu na nkokila yayi? Na nkokila yayi, samu ti beno kuzwa yina zola ya kieleka kutuba Nowele. Ya—ya kele Klisto na kati ya beno; Nzambi, na kuzingaka na kati ya ntima ya muntu. Ya kele yina Nowele ya kieleka zola kutuba.

⁸⁹ Kasi, beno me mona, bubu yayi beto me kuma yimbi mingi. Ya kele dyabulu ke nataka beto kuna, (ya kele na bayinti ya babombo ya lenga, mpe—mpe bamvudi mpe—mpe bakala na mandefo, mpe ke tambula na zulu mutindu mpepo, mpe ke kwenda tala yinza ya muvimba mpe konso yinzo na kinkuku ya fyoti ya bazuwe na mukongo ya yandi, mpe ke kwenda tala konso mwana) mpe ya—ya kele kaka luvunu! Ya kele kaka, kieleka, luvunu. Beno me mona? Ntangu yayi, beno me mona? Kasi samu na yinki? Dyabulu salaka yawu samu ti yandi kwenda sala potopototo na mabanza ya bantu.

⁹⁰ Yinza ya mumbungu me kota na yawu mpe bawu . . . Mbote, bawu ke kuzwaka mingi na ntangu ya Nowele ti bawu lenda pema na kutala, bilumbu yankaka ya mvula. Mu solulaka na muntu ya mumbungu kilumbu yankaka yina, yandi tubaka, “Beno pesa munu basabala zole yayi, mpe kana mu lenda zitisa ve na kubika bantu ya munu awa,” yandi tubaka, “Mu ke

vingila tii Nowele yankaka; mu lendaka kwenda kuloba, nyonso yina mu zola kusala, tii Nowele yankaka.” Yandi tubaka, “Kasi mu ke bika bana ya babakala kulandila.” Yandi tubaka, “Mu ke bika kaka bawu awa kaka samu na kubika mumbungu ya munu pwelele mpe ya ke bika—ya ke bika maboko kupema mpe nyonso.” Yandi tubaka, “Mu ke sala kima ve tii—tii ntangu Nowele ke kwiza.” Beno me mona, ya me kuma kima ya nene ya mumbungu na ntangu ya zolaka vwanda kusambila; lusambulu.

⁹¹ Ntangu yayi, Nzambi, kusaka mingi Yesu na muvimba ya Yandi mosi tii. . . Yandi vwandaka Dikabu ya Nzambi samu na yinza. Ti bantu ya ndwenga kele ya kulakisa pwelele, ti bawu ke na kupesaka dikabu ya bawu na Yandi; lakisaka ti na kati ya ntima ya bawu bawu zabaka nani Yandi vwandaka, mpe yina Yandi zolaka sala samu na bawu. Na yawu (kukondwa ntembe) kima ya ntete bawu salaka, bawu fukamaka, na mutindu ya kulunga, mpe sambilaka Yandi. Ntete bawu bakula mpe yawu, bawu fukamaka mpe sambilaka Yandi mpe kuna pesaka makabu ya bawu. Ya kele mutindu ya kuzwa Nowele ya kieleka: kusambila Yandi, na manima kupesa dikabu ya beno; na kupesaka nzutu ya beno mutindu munkayulu ya moyo, ya santu mpe ya yina me ndimama na Nzambi.

⁹² Kasi beno zaba yinki, yinki salamaka na manima bantu ya ndwenga salaka yawu? Tata mpe mama ya Klisto. . . tata ya lundi (ya kieleka) mpe mama dyaka mama, samu ti Nzambi vwandaka nyonso zole tata mpe mama ya Yandi. Kasi beto ke tala ti bawu ndimaka makabu yayi ya bantu ya ndwenga yayi. Kukondwa ntembe ti ba bokilaka bawu bantu ya ndwenga. Bawu vwandaka bantu ya ndwenga. Ya kieleka bawu vwandaka. . . vwandaka na ndwenga. Kana bantu bubu yayi zolaka vwanda kaka na ndwenga yina, kaka mutindu ndwenga! Ya ke lomba muntu ya ndwenga na kukwiza na Klisto. Muntu yina ke pesa Yandi manima kele ve muntu ya ndwenga. Kasi ya ke lomba muntu ya ndwenga, na kukwiza na Klisto.

⁹³ Ntangu yayi beno tala! Mpe na manima bantu ya ndwenga lakisaka Yandi yina Yandi ke vwanda, mpe beto ke tala na nzila ya Masonuku ti ya kele ya kieleka yina Yandi vwandaka: Bunzambi na ksalu ya lufwa. Samu na yinki? Bunzambi na ksalu ya Nzambi samu na lufwa. Yesu vwandaka Bunzambi na kati ya ksalu ya lufwa, samu na kuvuukisa yinza. Kasi yinki yinza salaka na Yawu? Bawu mangaka Yawu. Bawu losaka Yawu. Samu na yinki? Bayankaka na kati ya bawu, kitini ya nene ya bawu, salaka yayi: samu ti yayi Yandi kufwaka! Bawu tubaka, “Yandi zolaka vwanda ve Bunzambi mpe kufwa.” Muntu (nzutu) vwandaka ve Bunzambi, kasi Bunzambi vwandaka na kati ya nzutu. Nzutu yayi zolaka kufwa. Klisto yina kele na kati ya beno kele kima kaka yina lenda vumbula beno. Ya kele Bunzambi, Nzambi na kati ya beno.

⁹⁴ Ntangu yayi, beno tala! Ntangu yayi, mutindu mosi ntangu yayi, bawu mangaka kutalana ya Bunzambi. Beno me bakula yawu? Ya kieleka bawu ke tula nkumbu ya bawu na buku ya dibuundu mpe ke tuba, “Mu ke meka na kuzinga na credo yayi.” Bawu ke sala ndefi na yayi. Kasi ntangu ya ke kuma na kundima Bunzambi, mpe kulakisa mutindu mosi ya dikabu mutindu bawu salaka . . . ti beno me talana na nzila ya dikabu ya beno, ti beno me pesa moyo ya beno nyonso na Yawu, samu na kulakisa Bunzambi. Kuna beno ke lakisa beno mosi na Bunzambi, na kupesaka nyonso beno kele, yina beno kele, samu na Bunzambi Yandi mosi.

⁹⁵ Ntangu yayi, Klisto na kilumbu yayi, ti beto ntangu yayi ke na kuzinga, kele dyaka Bun- . . . ke lakisa Yandi mosi: Bunzambi, na kati ya bantu. Yandi kele dyaka Bunzambi, samu ti Yandi kele Ndinga. Mpe ntangu beto ke mona Ndinga kuzinga Yawu mosi, na yina beto zaba ti muntu lenda sala yawu ve. Ya kele Bunzambi, Ndinga yina me monisama na nzila ya muntu. Mpe Yesu tubaka Yandi mosi, “Mwana lenda sala kima mosi ve na Yandi mosi. Mu lenda sala kima mosi ve, Mu kele Muntu,” Yesu tubaka. “Kasi Tata ya Munu yina ke zingaka na kati ya Munu, Yandi ke lakisaka Munu bima nyonso yina Yandi mosi ke salaka.” Amen! Beno bawu yayi! Yinki ya kele? Bunzambi me talana na muntu. Ntangu yayi, kima ya mutindu mosi kele bubu yayi; Bunzambi yina, Ndinga ya nsilulu ya bubu yayi, lenda kukilakisa Yawu mosi na kati ya beno. Amen! Beno lenda pesa muvimba ya beno na Yawu. Kulakisa ti beno ke kwikila na Yawu. Kupesa Yawu Bunzambi: kukwikila Yawu, kusalu, mpe kuvwanda ya kuyilama na kufwa beno mosi mpe mabanza ya beno mosi. Kasi bubu yayi ba ke manga Yawu mutindu Yawu vwandaka kuna.

⁹⁶ Beno tala, Nzambi twadisaka Bantu ya ndwenga na makabu yina. Na kutala bamvula zole, bawu landaka Mbwetete yina. Beno me mona? Mpe yina ke lakisa ti Yawu zolaka vwanda ve mosi ya bima ya yinza yina salamaka. Beno me mona? Samu kana bambwetete, kulutaka na ba-orbite ya bawu, zolaka luta, ya zolaka lakisa ti ya vwandaka na kima ya kuswaswana. Samu ti . . . kana ti Bantu ya ndwenga yina kumonaka Yawu, ntangu ya yinda ntete ya salama, mpe zabaka ti bawu zolaka sabuka nzila yina; beno me mona, na banzila yina bawu vwandaka baka. Mpe bawu sabukaka kaka tii na Bethlehem na ntangu yina, bandaka kuna, ntete, na kuzabaka ti banzutu yayi ya mazulu vwandaka kwenda mutindu yina.

⁹⁷ Ntangu yayi, Nzambi twadisaka Bantu ya ndwenga samu ti bawu vwandaka na makabu ya kulunga. Nzambi twadisaka bantu ya ndwenga yayi samu ti bawu vwandaka na makabu ya kulunga samu na kutalisa Mwana ya Yandi. Ooooooh, la la! Beno me bakula yawu? Bantu ya ndwenga bubu yayi, ke telama na Nkumbu ya Mfumu, ve na dyambu mosi ya disolo, kasi na

dikabu yina Nzambi silaka samu na kilumbu yayi, mpe Nzambi ke twadisa beno na kutalisa ti Yesu Klisto kele mutindu mosi mazono, bubu yayi, mpe kukonda nsuka. Beno bawu yayi: bantu ya ndwenga!

⁹⁸ Nzambi twadisaka makabu yina samu ti yawu vwandaka makabu samu na kutalisa Yandi. Bantu ya ndwenga, bubu yayi, bayina lenda pesa manima na basysiteme ya dibuundu mpe bima nyonso ya yinza, na Ndinga ya Moyo ya Nzambi! Mpe Nzambi ke talisa Mwana ya Yandi na nzila ya Ndinga ya Yandi, samu ti Yawu kele yina Yandi kele. “Munu mpe Tata ya Munu kele mosi.” Mpe, “Na mbandukulu vwandaka Ndinga, mpe Ndinga vwandaka na Nzambi, mpe Ndinga vwandaka Nzambi. Mpe Ndinga kumaka muntu mpe zingaka na kati-kati ya beto.” Mpe Ndinga mosi bubu yayi, Yandi kele mutindu mosi mazono, bubu yayi mpe kukonda nsuka. Mpe muntu ya ndwenga ke landaka Yawu, samu ti Ya kele yina Nzambi ke talaka na kukitalisa Yandi mosi na nzila ya Yawu. Amen! Dikabu! Dikabu ya kieleka, yina me talisama ya Nzambi, Nzambi ke sala yawu kutalana na kima nyonso mutindu yina, samu na kukitalisa Yandi mosi na nzila ya yawu.

⁹⁹ Mpe ya kele mutindu Klisto kutalanaka: na wolo, mile, mpe ndumbu, na bantu yina vwandaka fwanikisa ntete mpe vwandaka lakisa na kifwanukusu yina luzingu ya Yandi zolaka vwanda. Beno me mona? Bunzambi kutalanaka samu na kisalu, na kufwa ti Yandi lendaka vuukisa yinsi, samu Yandi zolaka “vulusa bantu ya Yandi na masumu ya bawu.” Kuvulusa ve yinza, kuvulusa bantu ya Yandi na masumu ya bawu. Biblia me tuba awa, “Samu ti na—na Nkumbu ya Yandi Bantu ya makanda kusala kivuvu.” Beno me mona? Bantu ya makanda ke tula kivuvu na Nkumbu ya Yandi. Amen! Na nzonzolo yankaka, Kento ya makwela, Bantu ya makanda yina *ba bokilaka na kubasika*, ke tula kivuvu na Nkumbu ya Yesu Klisto, “Na Nkumbu ya Yandi ti Bantu ya makanda ke tula kivuvu.” Ntangu yayi, Nzambi twadisaka bawu, samu ti bawu vwandaka... makabu yina bawu vwandaka pesa, vwandaka lunga na ntangu.

¹⁰⁰ Beno tala! Mutindu mu tubaka, Nzambi ke... Yandi—Yandi kabulaka Ndinga ya Yandi na mbandukulu, na Genese. Mu lenda baka Genese mpe kulakisa na beno bansungi nyonso na kati ya Biblia, tii na nsungi yayi awa. Binzambi-nzambi nyonso mpe bima nyonso yina kele na beto bubu yayi, ya kieleka mu lenda lakisa beno kisika yina ya vwandaka na Genese. Beno me mona?

¹⁰¹ Nzambi pesaka Ndinga ya Yandi mingi *awa*, kulutila mingi *awa*, kulutila mingi *awa*, samu na konso nsungi. Mpe dyaka Yandi vwandaka fidisa profete mosi kuna, ya kukusa samu na kusala Ndinga yina kusalama, mpe ya vwandaka vwanda lufulu samu na yandi yina vwandaka kwiza. Beno me mona, mutindu Mesiya, yina vwandaka ntangu nyonso na lufulu. Konso profete na luzingu ya yandi mosi, na moyo ya yandi mosi, Ndinga yina

vwandaka ya kupesa na kilumbu yina, yandi vwandaka kwiza mpe vwandaka nungisa Ndinga yina sonamaka mpe vwandaka zonzila na ntwala na yankaka yina zolaka vwanda. Mpe mosi na mosi ya bawu vwandaka zonzila na Yandi (amen) samu ti Yandi vwandaka muvimba, Yandi vwandaka Yintu ya baprofete, Yandi vwandaka Ndinga ya Nzambi, Yandi vwandaka baprofete. Amen! Yandi yayi. Beno tala! Wapi mutindu Yandi vwandaka mbote: mosi na mosi ya baprofete yina.

¹⁰² Na yina ntangu Yandi kwizaka, Yandi vwandaka muvimba ya baprofete, yina me monisamaka; samu ti bawu vwandaka Ndinga ya Mfumu, mpe Yandi tubaka Yandi mosi, “Kana beno ke bokilaka bawu yina banzambi, bayina na yina Ndinga ya Nzambi kwizaka, wapi mutindu beno lenda bedisa Munu na ntangu Mu ke tuba ‘Mu kele Mwana ya Nzambi?’” Beno me mona, ata mpe bayina na nsungi yina vwandaka ya kutalisa mutindu banzambi, Nzambi bokilaka bawu, Yandi mosi, “banzambi.” Yinki bawu vwandaka? Bawu vwandaka kumonisama ya Ndinga ya Yandi. Mpe awa vwandaka Yandi, muvimba ya Ndinga, Bunzambi na kati ya nzutu, Bunzambi kumonisamaka na kati ya nsuni.

¹⁰³ Beno tala mbote! Samu na makabu yayi, yina bantu yayi nataka, bawu zolaka nata yawu ve na profete. Ya zolaka vwanda ya kulunga ve. Beno me mona? Makabu yina zolaka kwenda ve na Elie, ya zolaka kwenda ve na Moise, ya zolaka kwiza na Yandi. Mpe na kuvwandaka makabu yina vwandaka ya kieleka samu na kilumbu yina, mpe zolaka talisa Nani Yandi vwandaka na nzila ya makabu yayi, na yina Nzambi kwizaka mpe kebaka Yandi. Mpe kangaka bawu, bamvula zole kuna, tii bawu monaka Nsemo ya Kulunga. Mutindu ya vwandaka ya kulunga!

¹⁰⁴ Kima mutindu mosi bubu yayi. Beto kele na bantu yina kele kaka ya kusungama, bantu ya mbote, bantu ya kieleka. Kasi, beno me mona, na yina, ya ke vwanda na kima mosi ke salama, yina Nzambi ke salaka ntangu nyonso, samu na kutalisa kilumbu yayi. Yayi kele kilumbu yina ntangu bima yayi yina ba zonzaka ke salama. Ya ke vwanda ve na bantu mingi, kaka ya kieleka, ya kieleka bantu fyoti ke kuzwa mpulusu. Biblia me tuba mutindu yina. Ya ke vwanda kaka na bantu fyoti kaka.

¹⁰⁵ Yesu tubaka Yandi mosi, “Mutindu ya vwandaka na bilumbu ya Noé, kisika myoyo nana kuvuukaka.” Myoyo nana, na nsungi ya kufwanaka na yayi. “Mutindu ya vwandaka na bilumbu ya Noé.” Yinki ya vwandaka? Bantu ya nene, yina longokaka, bisadi ya nene, mitungi ya nene, bima nyonso ya nene mutindu bawu vwandaka na yawu. Bantu me sala sivilizasyo yayi kaka mutindu yawu, bima ya nene yina ba vwandaka na yawu. “Mpe mutindu ya vwandaka na bilumbu ya Noé, mutindu mosi ya ke vwanda na nkwezulu ya Mwana ya Muntu.” Beno me mona? Mpe Nzambi vwandaka na Noé samu na kutalisa Ndinga ya Yandi ya nsilulu. Ya vwandaka ya kulunga. Nzasa vwandaka ya kukanga

na Ndinga ya Nzambi yina yandi vwandaka zonga, ti Yandi ke kufwa muntu. Kasi yandi vuukisaka yina yandi lendaka.

¹⁰⁶ Ntangu yayi, bantu ya ndwenga yayi, na kunataka makabu ya bawu, vwandaka talisa. Makabu ya bawu talisaka yina Yawu vwandaka, mpe ya kele samu na yina Nzambi kebaka makabu yina na nzila nyonso yina ya kwendaka. Yandi kebaka Yawu tii bawu kumaka na makabu yina, samu bawu vwandaka ya kulunga samu na ntangu yina. Dibuundu ya munu ke bakula yawu? Yawu yina ke na kusalamaka na ntangu yayi! Mu banza ti yawu ke na kuluta beno ve na zulu ya yintu. Mu fwana zonga yawu na kingana, na kutala, beno me mona. Kasi beno me mona? Ya kele bima yina ke na kusalamaka kele ya kulunga samu na kilumbu yayi, ya Laodicée. Ya kele ntangu ya kulunga, ya kele samu na yina Nzambi me keba Yawu. Beno me mona, nataka Yawu tii kuna samu na kutalisa Yandi mosi. Makabu, ata ti ya vwandaka lombalufwa, ya ke tula ditadi yina ke bwisa na nzila ya bawu. Ya kele ntangu ya kulunga, ya kele kieleka, ya kulunga samu na kilumbu. Ya kele samu na yina Nzambi kebaka Yawu, mutindu Yandi kele. Yandi ke keba Yawu, tii lukanu ya Yandi ke kota na kusalu.

¹⁰⁷ Oh, mu tangaka disolo mosi, ya me kwiza na mabanza ya munu ntama mingi ve, ya kima na nzila mutindu mosi. Ya vwandaka na mbanza mosi ya nene, awa na yinsi yayi, mpe . . . na New York. Mpe ya vwandaka na kilumbu na ntwala ya Nowele. Mpe ya vwandaka na dibuta mosi ya mputu. Mwa papa mosi ya kiboba, yandi vwandaka na tuberculose, mpe yandi vwandaka . . . mpe kento ya yandi vwandaka na tuberculose. Bawu vwandaka bamputu. Mpe yandi—yandi vwandaka fyoti mutindu . . . Yandi vwandaka ya kulemba mingi mpe na yawu muntu mosi ve vwandaka zola kubaka yandi na kusalu. Yandi longukaka ve, mpe yandi—yandi . . . bantu vwandaka zola yandi ve.

¹⁰⁸ Ba vwandaka basisa kaka yandi, yandi kumaka muntu ke yenga-yenga. Kaka . . . beno zaba yinki kele muntu ke yenga-yenga, ke kwenda-kwendaka kaka mpe—mpe ke lokota kima mosi, mpe ke teka yawu samu na kuzwa yina yandi lenda; na mwa ndandu ya mbote yina bawu vwanza kuzwa na yawu, bawu vwanza meka na kuzinga na yawu. Kaka . . . mutindu muntu ya mumbungu ke tambulaka to kima mosi, na bala-bala; ke kwenda sumba mwa bapengele mpe bantunga mpe bankebolo-misapi ya ntunga, mpe nyonso yina yandi lenda. Mpe—mpe ke baka yawu, mpe—mpe mu banza ke sumba yawu ba-cent nkama na dibuki mosi, mpe ke teka yawu ba-dollar tanu; mpe ke kuzwa ba-cent yiya na dibuki, mpe mu banza na kilumbu ya muvimba. Beno ke tuba, “Yina kele—yina kele lutumu ya nene.” Kasi beno banza kaka, nyonso yina yandi zolaka teka na kilumbu. Ya lendaka vwanza ti yandi vwandaka kuzwa ba-cent makumi zole, makumi tatu na kilumbu, mpe yandi vwandaka na dibuta.

109 Mpe mwa kento ya yandi, kulembaka mingi, yandi—yandi kufwaka.

110 Mpe ya vwandaka kwiza ntangu ya Nowele. Mpe mwa mwana ya yandi ya kento, yandi kumaka... samu na malunitisyo, kukondwa kudya ya mbote mpe nyonso; yandi kuzwaka mpe, tuberculose. Mpe yandi vwandaka mwa mwana mosi, mpe na kutala ya bamvula nana, yivwa, to kumi. Mpe yandi kuzwaka ata mbala mosi ve popi ya Nowele. Mpe ya kele yina yandi vwandaka zola kuzwa mutindu dikabu, ya vwandaka popi.

111 Mpe tata, na kulendaka ve na kupesa yandi bankisi ya kulunga mpe nyonso yina, yandi vwandaka... yandi—yandi vwandaka mona bamvimpimpi ya mwa mwana yango ya kento kubeba mingi, mpe yandi mekaka na mutindu ya yandi ya mbote na—na—na—na kukutika mbongo ya kulunga samu na kuzwa yandi popi ya Nowele; kana yandi zolaka kaka kuzwa mbongo mingi samu na kusumbila yandi mwa popi! Mpe na yawu kilumbu ya Nowele vwandaka belama, nsungi ya yimbi bandaka, mwana ya fyoti ya kento kuzwaka mutindu mosi ya pneumonie, mpe—mpe yandi kufwaka, kaka mwa basabala na ntuala ya Nowele. Mpe tata, ya kieleka, na ntima ya kulwala, yandi kwendaka na mwa bwate ya yandi ya kisengo mpe bakaka mbongo. Mpe yandi banzaka na mwa mwana ya yandi ya kento, mpe yandi vwanda sosa popi mutindu mwa bana ya bakento. Beno me mona, ya kele mwa mama yina ke na kwiza na bilumbu na ntuala.

112 Beno ke tala mutindu mwa mwana ya kento, yandi ke kwendaka na popi, samu ti yandi... yina kele nkadulu ya yandi, yandi kele—yandi kele mama yina ke na kwiza. Yandi ke vwanda mama kilumbu kana yandi zinga mpe nyonso yina. Beno zaba, nkadulu ya yandi. Ya kele samu na yina mwana ya fyoti ya kento ke zolaka mwa popi, yandi ke zola kukeba na yawu; samu ti na manima ya nyonso, yandi—yandi kele, ndambu, mwa mama.

113 Mpe yandi vwanda zola mwa popi mosi, mpe yandi vwandaka ata mbala mosi ve na mosi. Mpe Papa bumbaka nyonso yina yandi lendaka samu na—na kuzwa yandi mwa popi. Mpe, kuna, yandi kufwaka.

114 Mpe tata kuzwaka mutindu kimbevo na mabanza. Kento ya yandi, mwa mwana ya yandi ya kento vwanda me kufwa, mpe mabanza ya yandi vwandaka me kuma na kisika ti yandi—yandi... dyaka yandi vwanda—yandi vwanda kwenda lala konso mpimpa mpe vwandaka solula na mwa mwana ya yandi yayi ya kento, ata ti yandi vwanda... ba vwanda me zika. Kasi yandi vwandaka banza ti yandi vwandaka—yandi vwandaka solula na yandi, mpe vwandaka tuba na yandi, “Ntangu yayi, Cherie, ya ke vwanda ntama dyaka ve, mpe Papa ke natila nge popi yayi ya

Nowele. Mpe—mpe Papa silaka beno popi, mpe mu—mu ke—mu ke kuzwa yawu.”

¹¹⁵ Na nsuka, Nowele kumaka. Mpe, ya kieleka, beno zaba mutindu ya ke vwandaka. Bantu ya bimvwama vwanaka kuzwa ya bawu—bafeti ya bawu ya nene; mpe—mpe babuzi vwanaka pela, mpe bantu ya bakalasi ya nene vwanaka na mabuundu, mpe ba vwanaka zonzila na Yesu mpe—mpe nyonso yina (mabuundu vwanaka), mpe vwanaka sala mutindu nyonso ya bima ya ntangu nyonso na bunene, mpe vwanaka yimba, minkunga ya Nowele mpe nyonso. Bawu vwanaka zaba kaka ve yina vwanaka luta kuna na manima ya bala-bala, na manima ya nyonso yayi.

¹¹⁶ Mwa muntu yayi kuna na manima, mpe yandi zimbisaka mabanza ya yandi mosi. Yandi vwanaka zola mingi ti mwa mwana ya kento yina kuzwa popi yina, samu ti yandi lombaka mingi mwa popi yayi. Na yawu yandi basikaka mpe sumbilaka yandi mwa popi ya bitende, mwa—mwa kima kaka, yina mu banza ntalu vwanaka na kutala makumi tatu ya ba-cent; mwa kima mosi ya mvindu yina yandi sumbaka, kuna na nsongi ya bala-bala. Mpe ya vwanaka mpimpa mosi ya madidi mingi, mupepe ya mvula ya mpembe vwanaka bula, mvula ya mpembe vwanaka kubwa mingi kuna; mpe na New York, kaka na simu.

¹¹⁷ Mpe babala-bala vwanaka fuluka; mpe bantu na kati ya matoma ya bawu ya nene, ba-limousine ya nene. Mpe bafeti ya kunwa, kunwa na kulawuka malafu, mukembo ya mbutukulu ya Klisto mpe ya bima yayi yina beto ke na kuzonzila na nkokila yayi, na kumekaka na kubanza ti ya kele mutindu ya mbote ya kusala yawu; kudyamisa kaka bampasi ya bawu na kunwa mpe nyonso, mpe ke banza ti ya—ya kele mutindu ya kusala yawu. Bawu nyonso . . .

¹¹⁸ Mu vwanaka ya kutelama na butiki, kilumbu yankaka yina, mpe kento mosi vwanaka zonzila samu na yina . . . bana zole ya bakento kukutanaka mpe bawu vwanaka zola kuzaba yina bawu vwanaka me kuzwa samu na papa ya bawu. Mpe mosi na kati ya bawu tubaka, “Mbote, yandi . . .” Yandi kuzwaka samu na yandi dibuku ya mutindu mosi ya makaya. Mpe mosi yankaka tubaka yandi kuzwaka samu na yandi whisky ya tanu mpe—mpe—mpe dibuku ya bakalati. Ntangu yayi kasi yina ke pesa ve dikabu ya kubambuka moyo na mbutukulu ya Mfumu Yesu Klisto! Mpe ya kele mutindu ya ke salamaka, beno me mona, ya kele kaka kinkuku ya nene ya ba-guirlande. Ya kele ve na Nowele na kati ya yawu nyonso.

¹¹⁹ Mpe na yawu beto ke mona ntangu yayi, mwa muntu yayi, yandi vwanaka yenga-yenga. Mpe yandi zabaka na kati ya ntima ya yandi ti mwa mwana ya yandi ya kento kufwaka, kasi yandi kwendaka mpe yandi sumbaka popi na mutindu nyonso. Mpe yandi banzaka, “Mu ke banda kaka na kutambula, mu ke

tala yandi kisika mosi. Yandi ke vwanda kisika mosi na bala-bala awa mpe mu ke tala yandi.” Mpe yandi bandaka na kutambula.

¹²⁰ Yandi—yandi zolaka vuna yandi mosi ve, mwana ya kento vwandaka ve kuna na mwa kifwede yina mpe na mwa, mfulu yina ya bitende, ya mvindu; kasi, ba zikaka yandi. Na yawu, yandi—yandi zabaka yawu. Yandi banzaka ti yandi ke kuta yandi na bala-bala. Yandi tubaka, “Mu ke landila kaka na kutambula.” Mpe yandi vwandaka luta babala-bala, na yina bawu vwandaka yimba minkunga ya bawu ya Nowele mpe vwandaka landila. Mpe na kukulumukaka bala-bala, yandi vwandaka nata mwa, popi yina ya mvindu; yandi vwandaka simba yawu na kati ya kazaka ya yandi, na lweka ya ntima ya yandi, yandi vwandaka banza na mwa mwana ya yandi ya kento.

¹²¹ Mpe na nsuka ya salamaka ti pulusu mosi monaka yandi, mpe pulusu vwandaka yandi mosi mpe kunwaka fyoti, mpe yandi kimaka na bala-bala mpe simbaka muntu ya kiboba yina mpe salaka yandi kuvutuka nzila ya yandi. Yandi tubaka, “Yinki nge ke na kusalaka na kutambulaka awa?”

¹²² Yandi tubaka, “Mu ke na kunataka mwa popi yayi, tata, na mwa mwana ya munu ya kento.”

¹²³ Yandi tubaka, “Mbote, wapi kisika nge ke vwandaka?” Mpe yandi tubaka na yandi kisika yandi vwandaka zinga. Yandi tubaka, “Mbote, nge ke kwenda ntama na kisika yina, nge me lawuka malafu. Vutuka na nzila yankaka.”

¹²⁴ Yandi tubaka, “Tata, mu—mu me lawuka malafu ve. Mu silaka mwa mwana ya munu ya kento ti mu ke—mu ke kuzwa yandi dikabu samu na Nowele.” Mpe yandi tubaka, “Dikabu ya kulunga samu na mwa mwana mosi ya kento kele mwa popi.”

¹²⁵ Mpe yandi tubaka, “Bika mu mona yawu.” Na yawu yandi lakisaka yandi mwa popi, ya mvindu, ya bitende. Mpe yandi vwandaka simba yawu na ya yandi. . . pene-pene ya ntulu ya yandi, vwandaka simba mwa popi yina na yina yandi. . . Na yawu pulusu, yina vwandaka yandi mosi fyoti, ya kukola, lakisaka yandi nzila mpe vutulaka yandi na nzila. Kiboba ya bakala yayi kulumukaka bala-bala, mpe mvula ya mpembe vwanda kubwa mingi.

¹²⁶ Mpe, mbote, bafeti ya kati-kati ya mpimpa kuzenganaka. Na suka yina vwandaka landa, mvula ya mpembe sukaka na kubwa, mwini basikaka. Mpe na yawu bawu zolaka. . . bantu nyonso na kukatukaka bafeti ya bawu ya nene vwandaka. . . na kinkuku ya galasi na zulu ya bayintu ya bawu, bawu kunwaka mingi mpe salaka mukembo ya mbutukulu ya Klisto. Mpe—mpe mingi ya bawu bandinga kukangamaka samu na kusalaka bafeti, ya yina nyonso vwandaka salama.

¹²⁷ Kasi na yisi kuna ya bala-bala, ba vwandaka tala kiboba ya bakala. Mpe ntangu bawu balulaka yandi, yandi vwandaka na mwa popi yina pene-pene ya ntima ya yandi. Mu banza ti

yandi nataka dikabu ya yandi na yandi. Ti yandi talaka yandi na Yinsi yina kele awa ve. Yandi—yandi—yandi bakaka dikabu. Ya vwandaka dikabu ya kulunga. (Nzambi, vwanda na kyadi.) Kasi ya vwanda lomba yandi lufwa ya yandi. Ya kele ve na mutindu yankaka na yinza yandi zolaka pesa yandi dikabu yina, ba yokaka yandi. Kasi mutindu kaka yandi zolaka sala yawu, zolaka vwanda kukwenda mutindu yina. Mwa popi yayi vwanda zola kutuba mingi ve, mu banza, mwa popi yina ya kizizi ya mvindu, kasi ya . . . yinki yandi salaka na yawu? Ya lungisaka nsilulu yina yandi salaka. Ata nyonso yina bantu ke banzaka na yawu, maboko ya yandi ya mvindu na zulu ya mwa popi yina, ya mvindu, kasi ya—ya lungisaka nsilulu na mwana ya yandi ya kento.

¹²⁸ Na bantangu yankaka bantu ke talaka Nsangu ya mbote mutindu kuyimba, kubula, bawu zola Yawu ve na ntangu Nzambi nataka Yawu, kasi ya lungisaka nsilulu ti Yandi zolaka pesa Mwana ya Yandi. Mpe beno zaba yinki? Bawu bikaka Yandi kufwa, mpe, kaka mutindu muntu ke yenga-yenga na bala-bala. Ya kele kaka kieleka, bawu bikaka Yandi kufwa mutindu muntu ke yenga-yenga na bala-bala. Mpe bubu yayi bawu ke sala Yandi mutindu muntu ke yenga-yenga na bala-bala, kasi Yandi lungisaka yina Yandi zolaka sala. Yandi vwandaka Dikabu yina Nzambi silaka na yinza.

¹²⁹ Na nkokila yayi, bika mu baka Yandi mutindu Mvulusi ya munu na ntima *ya munu*. Bika mu tambula na ntuala ya lufwa ya munu, to nyonso yina ya kele, mutindu yina. Mu silaka luzingu ya munu na Yandi. Mu zola kunata yawu na Yandi. Ata nyonso na yina mu ke lutila, kana mu fwana kulutula na lufwa, kana ba fwana kubula munu masasi; ata nyonso yina ke salama, ba fwana seka munu, kubokila munu “kilawu,” bima nyonso, kubasisa munu na mabuundu yankaka ya Miklisto mpe nyonso yina, Mu . . . ya kele dikabu ya Nzambi yina mu me simba na kati ya ntima ya munu. Yandi pesaka yawu, mu zola kunata yawu na Yandi.

Beto kulumusa bayintu ya beto mwa ntangu fyoti.

¹³⁰ Mu me zonzila na makabu ya kulunga, ya vwandaka dikabu ya kulunga samu ti mwa mwana ya kento yina . . . yandi vwandaka mwa mwana ya kento, ke vwanda, mwa mama mosi (zolaka vwanda), dikabu ya kulunga vwandaka mwa popi yina. Dikabu ya kulunga yina Nzambi, Mvangi, zolaka pesa na kivangu ya Yandi, zolaka vwanda Mvulusi samu na kuvuukisa yandi na mutindu yina yandi vwandaka. Mu ke kukiyufula, na nkokila yayi, na yina beto ke na kubelama na Nowele ntangu yayi, mpe mu banza ti ya lendaka vwanda nsangu ya nsuka yina beto lendaka kuwa na kati-kati ya ntangu yayi na Nowele, kana ti beto kuwa na ladio nsangu ya muntu.

¹³¹ Mu ke kukiyufula, na nkokila yayi, kana beto me ndima Dikabu yina Nzambi silaka beto: Luzingu ya Seko, na kukwikila na Klisto mpe na kuzwa Mpeve-Santu. Kana ve, beno ke zola kundima dikabu ya kieleka ya Nzambi, ya kieleka ya Nowele, beno zola kutelemisa diboko ya beno? Beno tuba, “Mpangi Branham, mu—mu zaba ve, munu—munu bambala mingi vwanda kwikila Yawu. Mpe mu vwandaka tala mbote na bima yina mu vwandaka sala. Mpe mu kele na mutindu, ya mwa ntembe, fyoti.” Beno tula dyaka ve—ve ntembe, bankundi.

¹³² Beno me mona, ya—ya kele ntangu me luta na kusala ntembe ntangu yayi. Beto ndima kieleka yawu. Beno tuba, “Sambila samu na munu, Mpangi Branham, mpe mu zola . . . Dikabu ya Nzambi na yinza, kele Yesu Klisto. Mu—mu—mu zola ti yayi kuvwanda Nowele ya kieleka. Mu me ndima Mpeve-Santu na kati ya ntima ya munu. Yandi lendaka keba na munu na nzila ya mipepe nyonso ya luzingu, mpe kilumbu mu lenda kwiza na Ntwala ya Yandi na dikabu yayi ya Luzingu ya Seko. Yandi ke ndima munu na zulu ya lufulu yina, ya kele kaka mutindu Yandi ke sala yawu.”

¹³³ To, beno kele na dikabu ya kulunga na nkokila yayi? Mutindu ya mbote ya nkadulu? “Tata, mu ke landa Nge kisika nyonso Nge ke kwenda. Nyonso yina Nge ke tuba ‘Sala,’ mu ke sala yawu. Nyonso yina Ndinga ya Nge ke tuba na munu, ‘Sala,’ mu ke sala yawu. Yinga, Tata, mu ke tala ve yina muntu nyonso yankaka ke tuba, mu ke sala yawu samu mu zola Dikabu ya Nge; ya kele Luzingu, mpe Klisto kele Ndinga.”

¹³⁴ Kana beno lenda kwikila ve Ndinga nyonso, mpe beno tuba, “Mbote, mu zaba ve, mu—mu ke kwikila ti . . . *yayi*, mu ke kwikila *yawu*, kasi mu lenda kwenda kaka ve kukwenda lweka *yayi*, mu lenda kwenda ve lweka *yina*.” Beno kele mutindu makumi sambwadi yina kwendaka. Bawu lenda ve kundima Ndinga nyonso mpe kubaka Klisto na muvimba ya Bunzambi ya Yandi mpe kisalu ya Yandi; mpe ya kukubama na kufwa mutindu Yandi salaka samu na beno.

¹³⁵ Na yina beno zola kaka kutelemisa diboko ya beno, na yintu ya beno ya kukulumusa, mpe kutuba, “Sambila samu na munu”? Nzambi sakumuna nge. Mpe Nzambi sakumuna nge. Nzambi sakumuna nge. Nzambi sakumuna nge, mwana ya kento ya ntwenya. Oh, Nzambi sakumuna nge. Yinga, mu me mona diboko ya nge. Mfumu kusakumuna nge, kieleka. Mwa Dikabu yayi, ya Klisto, yina Nzambi fidisaka na yinza; mpe talisaka Yawu na . . . Bantu ya ndwenga talisaka Yawu, luzingu ya Yandi Mosi talisaka Yawu, lufwa ya Yandi talisaka Yawu, Mvumbukulu ya Yandi talisaka Yawu, kundima ya beno me talisa Yawu, mpe Yandi ke talisa Yandi mosi na beno ti beno kele ya Yandi mpe Yandi kele ya beno. Kana beno kele ve ya kieleka . . . beno me mona, kusala ya Mpeve ya Nzambi na kusalaka na kati ya beno, na nsungi ya Nowele yayi, ti ya kwiza na beno ntangu yayi.

¹³⁶ Tata ya Mazulu, na yina beto vwandaka tambula mutindu muntu ke yenga-yenga na bala-bala, muntu ve vwandaka na nsatu ya yandi. Yinza landilaka na kukwenda na mikembo ya bawu ya bulawu, mutindu mosi bawu kele na nkokila yayi, Mfumu. Kasi bantangu yankaka beto ke kuwa mutindu muntu ke yenga-yenga yina, kasi beto me ndima Dikabu. Na yawu beto ke sambila, Tata, ti Nge ke sala beto dikabu, ya nsemo, na yinza yayi ke na kufwa. Bantu mingi awa me telemisa maboko ya bawu ti bawu zola Dikabu ya Nzambi ti Yandi zolaka, Yandi mosi, kupesa Mwana ya Yandi mosi kaka, kulumukaka, kumaka Muntu. Yandi kulumukaka yisi mingi ti bawu lendaka mpe ve . . . Yandi kulumukaka yisi mingi mpe ya kukikulumusisa mingi ti Yandi—Yandi vwandaka mpe ve na mbeto samu na kubutuka. Ngombe zolaka . . . to mpunda to kima mosi zolaka pesa kidikulu ya yandi, kukwenda na lweka, (kibulu) bantu kotaka mingi na nkadulu ya yina bawu vwandaka. Yandi—Yandi kulumukaka kuna na—na kidikilu mosi, na mwa kifwede mosi ya ntama yina vwandaka etable na lweka ya mongo kuna na Bethlehem, kisika mwana ya bakala ya kento ya kindumba bandaka mwa mbanza yina bamvula mingi na ntwala.

¹³⁷ Mpe ntangu yayi, Mfumu, beto ke mona ti na nkokila mosi, na nkokila mosi ya madidi, ba tubaka na Yandi, “Rabbi, beto zola kukwenda na yinzo na Nge na nkokila yayi.”

¹³⁸ Mpe Yandi tubaka, “Mbote, ntangu yayi, bandeke bawu kele na mazamba, mpe—mpe mikengi kele na mabulu, kasi Mu—Mu—Mu kele ve na . . . ata kisika ya kutula yintu ya Munu.” Mpe ya kele mutindu bawu bikaka Yandi kufwa, mutindu muntu ke yenga-yenga na bala-bala.

¹³⁹ Tata ya Mazulu, Muklisto lenda, bantu lenda bubu yayi kumona ti—ti Yina kele Dikabu yina ya nene? Mpe bantu mingi awa, na nkokila yayi, kulutula kumi na zole, mu banza, me telemisa maboko ya bawu ti bawu zola kuzwa Mpeve-Santu. Bika ti ya vwanda kaka mutindu bantu ya ndwenga, mu banza ti muntu yankaka ya dibuundu ke mona mpe yina ke na kusalamaka. Mpe Mbwetete yayi, Nsemo yayi ya misitiki yina lutaka na zulu ya ba-obselvatwale, bamvula zole, kisika bantu vwandaka tala mpe ngunga na bilumbu yina ntete bamontele, bawu vwandaka tala ngunga na nzila ya bambwetete. Muntu mosi ve, ata muntu ya masolo sonikaka yawu. Muntu mosi ve zabaka kima na zulu ya Yawu, mpe kasi Yawu vwandaka kuna. Mpe bantu ya ndwenga yayi, na dikabu ya bawu ya kulunga, vwandaka kaka ya twadisa tii na Yawu. Ti Nsemo mosi yina kukota na konso ntima, awa na nkokila yayi, na bayina kele ya kuvwanda awa. Ya lendaka vwanda to ve na emosyo, ya lendaka vwanda na *yayi, yina* to ve, mpe ya lendaka vwanda na muntu yankaka ve ke zaba yawu, kaka mutindu bantu ya ndwenga. Kasi bika ti kima mosi kusalama na babakala yayi, bakento yayi, bana-babakala mpe bana-bakento yayi na nkokila yayi,

ti Dikabu yina ya Nzambi ke kupakula luzingu ya bawu. Ti kubanda na nkokila yayi, bawu ke soba. Bawu ke vwanda dyaka ve mutindu bawu vwanda vwandaka. Bawu ke vwanda kivangu yina ba me soba kubanda ntangu yayi. Bika bawu, mutindu bantu ya ndwenga, kubaluka mpe kuvutuka ve na bamvwatu ya yinza (mpe Hérode, yinzo ya kimfumu ya ntinu), “Kasi na kuzwaka malongi ya Nzambi, bawu bakaka nzila yankaka.” Pesa yawu, Mfumu.

¹⁴⁰ Na nkokila yayi mu ke sambila ti konso muntu ya ndwenga, mwana ya bakala, to mwana ya kento, na kati awa na nkokila yayi. . . Bakala to kento yina kele ndwenga mingi na kubaluka na bima ya yinza na nkokila yayi, kuvutuka dyaka ve na manima ya kilumbu yayi. Na manima kilumbu yayi—yayi ke luta na manima mpe mpimpa yayi, dyaka ve ti bawu ke vutuka na bima ya yinza, kasi ti bawu kuvwanda na ndwenga. Mpe Ndinga yayi ya fyoti ya misitiki yina me sala bawu kutelemisa diboko ya bawu mpe kutuba, “Inga, mu zola Dikabu ya Nzambi. . .” Bika ti kima yina mosi me sala ti bawu telemisa diboko ya bawu, kutalisa bawu na nkokila yayi na lufwa ya Yandi, kuzikama, mpe mvumbukulu, na kupesaka bawu Mpeve-Santu. Ti bawu baluka.

¹⁴¹ Ti bakento yayi awa na nkokila yayi, Mfumu, bayina vwandaka na ntangu mosi ya mpasi samu na kukanga nzila na yinza; ti nsuki ya bawu kukula, mpe kulwata mutindu bamama, mpe kukatula kupakula yayi mpe bima, muntu me sala yayi, yina ke lakisa. . . ya—ya ke talisa ti ba kele ve na mavimpi ya mbote, ba. . . ya—ya kele na kima mosi ke tambula mbote ve. Mpe bika ti na nkokila yayi, Nsemo yayi ya misitiki, Mfumu, yina me sala ti bawu telemisa maboko ya bawu, ti bawu kutuba, “Mfumu, mu ke na kubaluka na bima ya yinza, na nkokila yayi.”

¹⁴² Babakala yayi yina vwandaka ve na kima ya kieleka, bayina ke zonga na bakento ya bawu mpe ke sala ti bawu baluka; mpe na bima yina ba ke salaka. Bika ti beto nyonso kintwadi, Mfumu, baluka kaka na nkokila yayi, na kuzwaka malongi ya Nzambi na nzila ya mwa nsangu ya mutindu yankaka ya Nsemo ya Nzambi yina ke bula na zulu ya bantima ya beto. Ti beto baluka na nkokila yayi mpe—mpe kuzinga samu na Nge bilumbu ya beto nyonso, kuvutuka—kuvutuka na yinzo na Nge na nzila yankaka na yina beto kwizilaka. Pesa yawu, Mfumu. Kumisa beto Miklisto ya mbote, konso Muklisto awa na nkokila yayi, Tata, yina me ndima Nge mpe me kwikila na Nge. Mpe bawu me meka na kuzinga luzingu ya Buklisto, kasi na nkokila yayi, bika ti bawu baluka, ti bawu kuzwa Dikabu yina.

¹⁴³ O Nzambi, ya kele—ya kele—ya kele nzila ya kyadi. Ba ke bokila bakento “modi ya ntama,” ba ke bokila bawu kima nyonso. Mpe babakala ba ke bokila bawu “bafanatiki.” Kasi beto me—beto me kubama, Mfumu.

¹⁴⁴ Mpeve-Santu, balula beto, na ntangu kaka yayi. Balula munu, Mfumu. Mu—mu—mu ke zola ve kwenda nzila nyonso yina ke twadisa munu ntama na Nge. Mfumu, mu—mu ke zola kwenda kaka nzila Nge ke zola ti mu kwenda. Mu zola ti dikabu ya ntima ya munu kuvwanda ya kulunga ti ya ke talisa Nge, Mfumu, na zulu ya ntoto, ti Nge kele ya kufwa ve, Nge kele moyo.

¹⁴⁵ Nge kele Nzambi ya bantu ya moyo, Nzambi ya bantu ya kufwa ve. Muntu ya kufwa kele yandi nyonso ya kufuka na banzinzi, mpe banzinzi ya musuni, ke salaka bamiklobe mpe banzinzi ya musuni mingi; mutindu bakala ke kunwa malafu ya yandi ya ntete, ke kunwa makaya ya yandi ya ntete, yina ke zonza luvunu ya yandi ya ntete, ke basika na kento yankaka na kisika ya yandi mbala ya ntete; to kento yina ke basika na bakala yankaka, to ke salaka bima yina kele mbote ve; kaka mutindu nzinzi ya musuni me tuta bawu, mpe yandi . . . bawu—bawu ke bwela . . . ke mata na mvindu mpe salete, samu ti ya kele na moyo ya kufwa na kati. Bampeve ya yimbi ke basikaka na kati ya yawu. Mpe mpeve mosi ya yimbi ke nata yandi na kusala kima yankaka; mpe mosi yankaka kwiza, samu na kunata yandi na kusala kima yankaka samu bawu salaka *yayi*.

¹⁴⁶ Nzambi, ti bawu baluka mpe bawu kwiza na Luzingu. Ti bawu telema, mpe ti Bawanzio ya Nzambi kukulumuka na makabu ya Luzingu ya Seko, Mfumu, mpe kukwenda na lunungu na lunungu. Pesa yawu, Tata. Beto me baluka, na nkokila yayi, na bima ya yinza mpe bampasi ya yinza, ya kulonga na Nzambi ti ntangu me kuma pene-pene, Yesu ke na kuvutuka na ntoto. Mpe ti Mpeve-Santu ya Nene kupesa beto, na nkokila yayi, Luzingu yango ya Seko yina beto ke na kusosaka. Pesa yawu, Mfumu. Beto ke—beto ke sambila kaka ti Nge ke pesa balusakumunu yayi na beto mutindu beto me lomba yawu na Nkumbu ya Yesu Klisto.

Na bayintu ya beto ya kukulumusa:

¹⁴⁷ Bantu ya ndwenga na bilumbu ya ntama kwizaka na . . . landaka Nsemo yina na . . . bawu talaka Nsemo ya Kulunga. Mpe ti Nsemo yayi ya fyoti, na nkokila yayi, yina me sala ti beno kutelemisa diboko ya beno, to ya lendaka vwanda ti beno sala mpe ve . . . Yawu vwandaka me bula beno, kasi beno vwandaka me telemisa kaka ve diboko ya beno, bika ti Nsemo yina twadisa beno mbala mosi tii na Nsemo yina ya Kulunga.

Ti beto nyonso kutelama kaka, samu na mwa kisalu ya kupesama.

¹⁴⁸ Beto sala na mwa ntima ya beto awa, na nkokila yayi, kisika ya kuzinga ya Klisto. Beno bambuka moyo, na nkokila yayi, mwa disolo ya munu ya ngitukulu ya muntu ke yenga-yenga. Na nkokila yayi, ya kieleka, Yesu Klisto kele muntu ke yenga-yenga na bala-bala. Ya kele kieleka, Yandi—Yandi vwandaka muntu ke yenga-yenga na bala-bala. Oh, yinga, beto ke tuba,

“Beto ke sadila Yandi.” Ya kieleka. Ba-guirlande mpe ngenga nyonso, ya kele Yandi ve. Ya kele Yandi ve. Yandi zolaka kufwa samu na kunatila beno Dikabu yayi, popi ve, kasi Luzingu. Yandi zolaka kufwa samu na kusala yawu, samu na kukuma na beno, ya vwandaka nzila kaka Yandi zolaka kuzwa na kukuma na beno. Yandi zolaka kwiza kaka ve awa mpe kuvwanda Muntu ya kulunga, mutindu Yandi vwandaka, mpe kukuma na beno. Yandi zolaka sala yawu ve mutindu yina. Yandi zolaka kufwa samu na kusala yawu, samu na kunata—kunata Dikabu ya Nzambi na beno. Mutindu muntu yina vwandaka yenga-yenga zolaka kufwa samu na kunata mwa popi yina na mwana ya yandi ya kento, Klisto zolaka kufwa samu na kunata Nzambi na beno. Beto zola kundima Yawu na nkokila yayi. Mpe mu ke kwikila, na bayintu ya beto ya kukulumusa, . . . mpe ti beto telemisa kaka maboko ya beto na Nzambi mpe beto pesa baluzingu ya beto mbala mosi dyaka, kaka awa na nkokila yayi.

¹⁴⁹ O Nzambi ya Lemvo, beto—beto zola Dikabu ya Nge. Mu—mu kele awa, na nsungi yayi ya Nowele, Mfumu, mutindu mu ke bakula mpe ke tala na zulu ya ntoti mpe kumona ba-guirlande mpe kungenga ya kilumbu, Mu—mu lenda kaka kumona. . . kuna, mutindu Biblia me tuba, ti na nsungi ya Laodicée yayi, Nge kele na ngaanda ya dibuundu ya Nge. Ba me losa Nge, muntu ya boma na dibuundu ya Nge Mosi mpe na bantu ya Nge Mosi. Ba me losa Nge—Nge—Nge. Muntu ya boma kele muntu ba me manga, mpe ba me manga Nge na dibuundu ya Nge Mosi. Ba me manga Nge na kati ya bantu ya Nge. Ba zola Nge ve, Mfumu, mpe bawu me bika Nge, mutindu muntu vwanda yenga-yenga, na bala-bala. Nzambi, Nge—Nge—Nge landilaka na kukwenda na ntuala, kufwaka na mutindu nyonso, samu ti Nge natila Dikabu ya Nzambi na beto. Mpe beto ke ndima Yawu na kulemvuka nyonso, Mfumu. Mu ke sambila ti Nge ke fulusa kaka bantima mpe baluzingu ya beto. Mpe balula beto, kubanda na nkokila yayi, mpe ti beto vwanda nyonso ya Nge na yina beto ke kukipesa beto mosi na Nge.

¹⁵⁰ Yamba munu, Mfumu. Mingi kele bafoti ya luzingu yina mu me sala. Mpe, Nzambi ya luzolo, mutindu—mutindu mu—mutindu mu me telama awa na kisika ya santu yayi kisika Nsangu ya mbote me longama mpe kisika beto me mona Nge awa, ata mpe na Nsemo ya nene yina me lezima na zulu ya bawu. Mpe beto ke vutula matondo mingi samu na yayi, Mfumu. Mu—mu ke kumipesa munu mosi samu na Nowele yayi, ve na . . . mpe mutindu yinza ke sala to na—to ke balula bapaze ya malu—malu. Mfumu, mu—mu zola kaka kundima Mwana ya Nge. Mu—mu zola kundima Dikabu ya Nge, Mfumu.

¹⁵¹ Mu zola kundima Dikabu ya Luzingu ya Seko na nzila ya Klisto. Mpe munu, ya kieleka, Mfumu, ke ndima Dikabu ya Klisto na munu, samu na kumeka na kununga bayankaka samu na Nge. Nzambi, beto mosi na mosi. . .

¹⁵² Kumisa mwa menazele mbote mingi mpe ya kulemvuka, ti yandi ke vwanda na lenda ya kutwadisa bayankaka na Nge. Dikabu yina Nge pesaka yandi, mwa nkadulu yina ya bukento ya mbote, ti yandi vwanda na nkadulu ya bukento ya mbote na mutindu ti bampangi ke mona yandi mpe—mpe ke zola kuvwanda mutindu yandi.

¹⁵³ Kumisa bakala, yina ke tekaka ya magazini, nyonso yina yandi kele, Mfumu; kumisa luzingu ya yandi ya kulemvuka, mutindu Klisto, ti bantu yankaka lendaka mona. Beto me zaba ve kisika bantu yina kele ya kutelama kuna na ngaanda, Tata, kasi beto ke zola ata mbala mosi ve kubika nzila ya nene, ya ntama; kasi beto ke yekamaka na manima, ke yekamaka na ntwala, samu na kutanda diboko kisika nyonso samu na kuzwa moyo. Tula yawu na ntwala ya beto, Mfumu, beto ke sambila. Mpe pesa beto luzingu yina ke sala ti bantu kuzola kuzinga mutindu yina, na yina beto ke kukipesa beto mosi na Nge, na nkokila yayi. Na Nkumbu ya Yesu Klisto. Amen.

Ntangu yayi, kana beno zola kukulumusa dyaka bayintu ya beno, mu zola kutuba na mosi na mosi ya beno kieleka Nowele ya mbote:

¹⁵⁴ Ti Dikabu ya nene ya Nowele, Mosi kaka mpe ya ntete mpe ya ntete mpe Mosi kaka yina kele, Yesu Klisto, kuvwanda dyaka ya malu-malu na ntima ya beno na nkokila yayi. Ti Mpeve-Santu kukwiza na beno mpe kupesa beno makabu ya kosalu mpe bima yina me katuka na Nzambi, ti beno . . . dikabu yina beno lenda zinga luzingu ya kulutila mbote. Ya kele yina mu zola. Mu ke zola mingi kuvwanda na Luzingu ya Klisto na kati ya munu samu na kuzinga mbote mpe mutindu munungi kulutila ti mu vwanda na makabu nyonso ya kubeluka, makabu ya bapofesi, makabu nyonso yina yankaka; beno pesa kaka munu Yesu. Beno bika mu zinga Luzingu, Luzingu kele yina mu zola kuzinga. Mu zola kuzinga samu ti bantu yankaka kuzaba. Ya kele ya munu—ya kele nsatu ya munu na Nowele, mpe mu ke sambila ti ya kele nsatu ya beno. Mpe mu ke sambila ti Nzambi ke pesa beto nsatu ya Yandi.

¹⁵⁵ Ntangu yayi, beto kuzwa mpova ya pasteur, mpe kusukisa. Mpe Nzambi kusakumuna beno. Beto ke mona beno Kilumbu ya tatu na nkokila. Tii ntangu yina, Nzambi kusakumuna beno.

MAKABU YA NZAMBI NTANGU NYONSO
KE KUZWAKA BISIKA YA YAWU KNG63-1222

(God's Gifts Always Find Their Places)

Nsangu yayi ya Mpangi William Marrion Branham, kulongamaka na Kingelezi, na Lumingu na nokila, na kilumbu ya 22 ya Ngonda ya kumi na zole, na mvula 1963, na Branham Tabernacle na Jeffersonville, Indiana, U.S.A., yina bakamaka na bande manietiki mpe basisamaka na muvimba nionso na buku na Kingelezi. Lubangulu yayi na Kikongo basisamaka na buku mpe ba kabulaka yawu na Voice Of God Recordings.

KIKONGO-KITUBA

©2022 VGR, ALL RIGHTS RESERVED

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. BOX 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org

Luzabusu samu na kubasisa mikanda

Muswa nionso kele ya yandi. Muntu nionso lenda kubasisa buku yayi na masini ya yandi ya yinzo samu na yandi mosi, to kukabula yawu ya mpamba, mutindu kidadilu samu na kumwangisa Nsangu ya mbote ya Yesu Klisto. Ba lenda tekisa buku yayi ve, kubasisa yawu na lutangu ya kulutila mingi, kutula yawu na site internet, kubumbisa yawu na kibumbulu ya bansangu, kubangula yawu na bandinga yankaka, to kulomba mbongo kukondwa muswa yina me sonama na Voice Of God Recordings®.

Na yina me tadila bansangu ya kulutila mingi to samu na yina me tadila bisadulu, beno sonikila:

VOICE OF GOD RECORDINGS
P.O. Box 950, JEFFERSONVILLE, INDIANA 47131 U.S.A.
www.branham.org